

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Veřejná správa a regionální rozvoj

Katedra práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ NA ÚSEKU DOPRAVY

V PRÁVNÍ TEORII A PRAXI

Autor práce:

Bc. Jitka Jičínská, DiS.

Vedoucí práce:

Ing. JUDr. Pavel Pikola, Ph.D.

© 2017

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jitka Jičínská, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Správní řízení na úseku dopravy v právní teorii a praxi

Název anglicky

Legal theory and practice of administrative procedures in the field of transportation

Cíle práce

- teoretické vymezení správního řízení
- vymezení skutkových podstat vybraných deliktů na úseku dopravy
- přiblížení a identifikace praktických problémů ve správním řízení
- návrh legislativních změn ve správním řízení

Metodika

- studium odborné literatury
- studium právních předpisů, soudních rozhodnutí, judikatury
- vlastní šetření v oblasti dopravy
- osobní šetření z vybraných materiálů
- rozhovory s pracovníky provádějících správní řízení na úseku dopravy
- vyhodnocení výsledků a návrhy na opatření ke zlepšení

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Silniční doprava, přestupek, přestupkové řízení, správní delikt, zákon, sankce, správní řád, skutková podstata, pokuta

---

Doporučené zdroje informací

- ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 7. 2009. Praha: Linde, 2009. 742 s. ISBN 978-80-7201-765-2.
- ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-475-3.
- GAVORA, Peter. Úvod do pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu. 4. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislavě. 2008. ISBN 978-80-223-2391-8.
- HARVÁNEK, Jaromír. Teorie práva. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 501 s. ISBN 978-80-7380-104-5.
- HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 7. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-049-2.
- HORZINKOVÁ, E. – NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-263-9.
- VEDRAL, Josef. Obecné principy organizace a činnosti veřejné správy. 1. vyd. Praha: Institut pro místní správy, 2006. ISBN 80-86976-06-8.
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. JUDr. Pavel Pikola, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne 19. 03. 2017

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Hradci Králové dne 19. března 2017

Bc. Jičínská Jitka, DiS.

PODĚKOVÁNÍ

Za pomoc při zpracování diplomové práce si dovoluji vyslovit velké poděkování vedoucímu diplomové práce JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce a poskytnutí cenných rad při konzultacích.

V Hradci Králové dne 19. března 2017

Bc. Jičínská Jitka, DiS.

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ NA ÚSEKU DOPRAVY V PRÁVNÍ TEORII A PRAXI

ANOTACE

Diplomová práce pojednává o správním řízení na úseku dopravy v právní teorii a praxi. V práci je popsána legislativa České republiky související se správním řízením na úseku dopravy a přiblížen průběh správního řízení v praxi, neboť novely zákona o silničním provozu reflektovaly na vývoj ve společnosti a došlo k právní úpravě této problematiky. V empirické části diplomové práce jsou prezentovány výsledky průzkumného šetření zaměřeného na přestupky související s řízením vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a delikty provozovatelů vozidel. V práci je rovněž zhodnocena stávající právní úprava řešení vybraných přestupků s popisem aktuálních problémů a uvedením návrhů změn pro efektivní vedení správního řízení.

Klíčová slova: silniční doprava, přešupek, přešupkové řízení, správni delikt, zákon, sankce, správni řád, skutková podstata, pokuta

LEGAL THEORY AND PRACTICE OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES IN THE FIELD OF TRANSPORTATION

ANNOTATION

The thesis discusses the administrative procedures in the field of transport in legal theory and practice. The work describes Czech legislation concerning the administrative procedures in the field of transport and of administrative proceedings in practice. An amendment to the Road Traffic Act reflected developments in society and related legal improvements. The empirical part of the thesis presents the results of an exploratory investigation into offenses related to driving vehicles under the influence of alcohol and other drugs and offenses of operators of the vehicles. The work also reviewed the existing legislation of selected misdemeanors with description of current problems and proposals for changes to the effective conduct of administrative proceedings.

Keywords: road traffic, offence, offense proceedings, administrative tort, law, sanctions, administrative procedure, facts of the case, fine

OBSAH

OBSAH	8
POUŽITÉ ZKRATKY	10
1 ÚVOD	11
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika práce	13
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	15
3.1 Správní řízení	15
3.1.1 Správní trestání	15
3.1.2 Správní delikt	16
3.1.3 Přestupek a jeho skutkové znaky	16
3.1.4 Zánik odpovědnosti za přestupek	19
3.1.5 komunikace a doručování ve správním řízení	20
3.2 Přípravné řízení	21
3.2.1 Postup správního orgánu po přijetí oznámení	21
3.2.2 Podání vysvětlení	23
3.2.3 Odložení věci	24
3.3 Nálezací řízení	26
3.3.1 Účastníci řízení	26
3.3.2 Zahájení řízení	30
3.3.3 Ústní jednání	31
3.3.4 Společné řízení	32
3.3.5 Dokazování	33
3.3.6 Výslech osob ve správním řízení	34
3.3.6.1 Výpověď obviněného z přestupku	36
3.3.6.2 Výpověď svědka	37
3.3.7 Důkaz znaleckým posudkem	38
3.3.8 Aspekty rozhodování	39
3.4 Zvláštní druhy řízení	39
3.4.1 Blokové řízení	39
3.4.2 Příkazní řízení	41
3.4.3 Zvláštní ustanovení o mladistvých	42
3.5 Rozhodnutí	43
3.6 Zastavení řízení	45

4 VYBRANÉ PŘESTUPKY A JEJICH SKUTKOVÉ PODSTATY PŘED A PO NOVELÁCH ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU	47
4.1 Přestupky související s řízením pod vlivem alkoholu či jiných návykových látkách.....	47
4.1.1 Právní stav před novelou zákona č. 233/2013	49
4.1.2 Právní stav po novele č. 233/2013	54
4.2 Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla	58
4.2.1 Právní stav před přijetím novely.....	61
4.2.2 Aplikace správního deliktu provozovatele vozidel po novele.....	64
5 EMPIRICKÁ ČÁST	69
5.1 Průzkumný problém a hypotézy	69
5.1.1 Vývoj řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látkách v Královéhradeckém kraji.....	69
5.1.2 Vymahatelnost práva při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči po novele zákona o silničním provozu.....	69
5.2 Metody a průzkumný soubor	70
5.3 Výsledky a interpretace.....	70
6 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ.....	76
6.1 Aktuální problémy správního řízení v praxi s návrhem legislativních změn.....	78
7 ZÁVĚR.....	81
8 ODBORNÉ PRAMENY	83
9 SEZNAM TABULEK	88
10 SEZNAM GRAFŮ	89
11 SEZNAM PŘÍLOH.....	90

Použité zkratky

- MÚ – městský úřad
- ČR – Česká republika
- JNL – jiné návykové látky
- Správní řád – zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon o přestupcích – zákon č. 200/1990 Sb., ze dne 17. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon o silničním provozu – zákon č. 361/2000 Sb., ze dne 4. září 2000, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon o Policii ČR – zákon č. 273/2008, ze dne 11. srpna 2008, o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů
- Novela 233 – zákon č. 233/2013 Sb., ze dne 2. srpna 2013, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády – Nařízení vlády č. 41/2014 Sb., ze dne 18. března 2014, Nařízení vlády o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou
- Novela 297 – zákon č. 297/2011 Sb., ze dne 14. října 2011, zákon, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Novela 204 – zákon č. 204/2015 Sb., ze dne 17. srpna 2015, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích (novela zákona o přestupcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
- Zákon o odpovědnosti za přestupky – zákon č. 250/2016 Sb., ze dne 3. srpna 2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

1 ÚVOD

Problematika správního řízení na úseku dopravy je aktuální téma dnešní doby, neboť každý člověk ve společnosti se stává účastníkem provozu na pozemních komunikacích, ať již jako chodec, řidič, cyklista, spolucestující nebo provozovatel vozidla.

Základní právní normy upravující správní řízení na úseku dopravy jsou zákon o silničním provozu,¹ zákon o přestupcích² a správní řád.³

Z pohledu právní teorie je vztah práva a morálky otázkou vymezení určitých hranic a cílů právní regulace společenských vztahů. Společenské vztahy jsou uspořádány a regulovány morálními normami. Právní normativita vyjadřuje, jaké mají být vztahy společného soužití lidí a znakem je závaznost a vynutitelnost. „*Právní normativita vymezuje hranice sociálních vztahů stanovením toho, co je dovoleno, co je zakázáno nebo přikázáno.*“⁴

Diplomová práce se zabývá správním řízením na úseku dopravy v teorii a praxi se zaměřením na projednávání přestupků a správních deliktů spáchaných v rámci silničního provozu. V teoretické části práce je popsána legislativa České republiky související se správním řízením na úseku dopravy, vymezeny základní pojmy, popsáno řízení přípravné, nalézací a rozhodnutí ve věci včetně zvláštních druhů řízení. Součástí teoretické části práce je rozbor vybraných skutkových podstat, a to správního deliktu provozovatele vozidla a přestupků při řízení pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, neboť novely zákona o silničním provozu reflektovaly na vývoj ve společnosti a došlo k právní úpravě těchto problematik. V empirické části diplomové práce jsou interpretovány výsledky průzkumného šetření vztahujícího se k řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a k vymahatelnosti právních norem při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči v souvislosti s novelou zákona o silničním provozu a posouzení vývojových trendů ve zkoumaných oblastech. V závěru práce je poukázáno na aktuální problémy v praxi správních orgánů s předestřením legislativních návrhů k zefektivnění správního řízení.

---

¹ Zákon č. 361/2000 Sb. ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích,

³ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád

⁴ Harvánek, Jaromír. *Teorie práva*. 2008, s. 56

Diplomovou práci doplňují přílohy, ve kterých je zpracována kazuistika ze spisové dokumentace o průběhu správního řízení souvisejícího s objektivní odpovědností provozovatele vozidla a přiblížení zahraničních právních úprav při neposkytnutí údajů o řidiči vozidla provozovatelem.

Záměrem diplomové práce je popsat problematiku správního řízení na úseku dopravy a zhodnotit průběh a vývoj řízení v souvislosti s legislativními změnami, zejména ve vztahu k objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a k dokazování při řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, přičemž smyslem je poukázat na vývoj legislativy České republiky reagující na problémy při vymahatelnosti právních norem. Cílem empirické části práce je provedení průzkumného šetření vztahujícího se k řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a k vymahatelnosti právních norem při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči. Dílčím cílem práce je poukázat na aktuální praktické problémy správních orgánů s předstřžením návrhů legislativních změn.

S ohledem na předmět a cíl diplomové práce jsou při zpracování použity odborné prameny, dokumenty, spisové materiály, internetové zdroje, výsledky vlastního průzkumného šetření a vlastní poznatky z praxe správního orgánu.

Důvodem pro vypracování diplomové práce na téma „*Správní řízení na úseku dopravy v právní teorii a praxi*“ je především profesní zájem o danou problematiku.

Diplomová práce je zpracována ke stavu právních předpisů účinných ke dni 1. ledna 2017.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 CÍL PRÁCE

Cílem diplomové práce je přiblížit problematiku správního řízení na úseku dopravy v teorii a praxi správních orgánů, zejména zmapovat zákonné normy upravující správní řízení obecně i s konkrétní aplikací na dopravní oblast, seznámit s průběhem správního řízení, postupy a rozhodováním správních orgánů a zároveň zhodnotit vývoj a průběh v oblasti správního řízení na úseku dopravy ve světle posledních zákonných novel, zejména ve vztahu k tzv. objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a k dokazování při řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek. Smyslem je poukázat na vývoj legislativy České republiky reagující na problémy při vymahatelnosti právních norem. Cílem empirické části diplomové práce je provést průzkumné šetření k zjištění statistických dat vztahujících se k řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a k vymahatelnosti právních norem při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči v Královéhradeckém kraji v souvislosti s novelou zákona o silničním provozu, a posoudit vývojové trendy ve zkoumaných oblastech. Dílčím cílem práce je poukázat na aktuální problémy, se kterými se v rámci správního řízení na úseku dopravy správní orgány v praxi setkávají a předestřít návrhy, které by mohly vést k zefektivnění správního řízení prostřednictvím změn legislativy České republiky. Dalším dílčím cílem je zpracování kazuistiky ze spisové dokumentace o průběhu správního řízení před a po novele zákona o silničním provozu související s objektivní odpovědností provozovatele vozidla a přiblížení právních úprav při neposkytnutí údajů o řidiči vozidla provozovatelem v Nizozemsku, Rakousku a Velké Británii, které byly inspirací pro české zákonodárce.

2.2 METODIKA PRÁCE

V diplomové práci je čerpáno ze studia právních předpisů, důvodových zpráv, odborné literatury, odborných článků, právních informačních systémů a informací z internetu. Dalším cenným zdrojem jsou informace získané ze spisových materiálů a z vlastního šetření za účelem zjištění statistických údajů. K posouzení vývoje řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji byla zvolena metoda sběru a zpracování statistických dat z evidencí Policie České republiky. V průzkumném šetření k posouzení vymahatelnosti práva při řešení přestupků spáchaných neustanovenými

řidiči před a po novele zákona o silničním provozu byla zvolena metoda frekvenční obsahová analýza dokumentů. Obsahová analýza byla uskutečněna kvantitativním způsobem, kdy obsahové prvky textu byly matematicky zpracovány a byla zjištěna jejich četnost. Při kvantitativní analýze byl obsah textu, jenž je sám o sobě kvalitativní, převeden na kvantitativní míru. Pro účely šetření byly v diplomové práci stanoveny dvě hypotézy, které byly šetřením potvrzeny. Získaná data byla analyzována, vyhodnocena, graficky zpracována a interpretována. Jako výklad jevů v procesu zkoumání byl zvolen způsob statistický, opírající se o údaje kvantitativní povahy. V diplomové práci jsou rovněž využity a popsány vlastní praktické zkušenosti získané mnohaletou praxí referenta správního orgánu na úseku dopravy na městském úřadě s rozšířenou působností.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Správní řízení je druh řízení, v rámci kterého správní úřady jednají s právními a fyzickými osobami. Správní řízení je komplexně upraveno ve správním řádu. Výkon státní správy probíhá v rámci správního řízení. *„Veřejná správa je obecně charakterizována jako činnost, která sleduje určité obecné cíle, tedy činnost vykonávaná ve veřejném zájmu, resp. činnost sledující veřejné zájmy.“*⁵

Správní řád pak v právní rovině definuje pojem správní řízení jako: *„Postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.“*⁶ Prostřednictvím správního řízení stát chrání veřejný zájem, a to za pomoci zákonných prostředků a postupů. Pro správní řízení je charakteristické nerovné postavení subjektů a autoritativní rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech účastníků.

Správní řád není univerzální kodifikací správního práva procesního, jedná se o obecný zákon. V praxi to znamená, že správní orgány postupují dle tzv. zvláštních zákonů a teprve v případě, že ve zvláštním zákoně není problematika řešena, použijí podpůrně správní řád.

3.1.1. SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ

Správním trestáním se rozumí ukládání postihu za správní delikty. Při řešení přestupků na úseku dopravy je speciálním zákonem zákon o přestupcích, jenž má přednost při aplikaci právních norem v praxi. Při řešení správních deliktů je procesní postup upraven správním řádem. Správní delikty a přestupky na úseku dopravy jsou hmotněprávně vymezeny zákonem o silničním provozu, a to v ustanovení § 125c a následující.

---

⁵ Vedral, Josef. *Obecné principy organizace a činnosti veřejné správy*. 2006, s. 5

⁶ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 9

3.1.2 SPRÁVNÍ DELIKT

Správní delikt lze definovat jako: „*Protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, za které ukládá správní orgán trest stanovený normou správního práva.*“⁷

Správní delikty rozlišujeme na:

- přestupky,
- jiné správní delikty (fyzických osob, právnických osob a fyzických osob podnikajících),
- správní disciplinární delikty,
- správní pořádkové delikty.

Objektem správního deliktu je řádný výkon veřejné správy, zavinění se nepožaduje.⁸

3.1.3 PŘESTUPEK A JEHO SKUTKOVÉ ZNAKY

Pojem přestupek je definován v ustanovení § 2 zákona o přestupcích jako: „*Zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.*“⁹ Negativní vymezení přestupku je dále uvedeno v zákoně o přestupcích tak, že přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací:

- *přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem,*
- *nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.*¹⁰

Základní atributy definice přestupku jsou materiální a formální znaky. Oba tyto znaky musí být naplněny vždy současně a správní orgán se jimi v odůvodnění rozhodnutí vždy zabývá.

⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 447

⁸ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 440

⁹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 2

¹⁰ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 2

Materiálním znakem přestupku se rozumí společenská škodlivost určitého jednání, což znamená, že byl ohrožen nebo porušen právem chráněný zájem společnosti. Posouzení materiální stránky přestupku je v rozhodnutí velmi důležité. Správní orgán musí posoudit, zda došlo k naplnění materiální stránky přestupku a zda se nevyskytly okolnosti, které by znamenaly vyloučení společenské škodlivosti. Materiálním znakem přestupku se zabýval například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008 – 45, ve věci překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy vozidlem o 2 km/h v obci. V rozsudku soud jednoznačně deklaroval, že prokazování materiálního znaku přestupku je nezbytné. Nejvyšší soud tak odmítl paušální teze o tom, že materiální aspekt přestupku je vždy zahrnut ve znaku formálním. Základní znaky přestupku se musí vždy prokazovat a nikdy presumovat.¹¹

Formálním znakem přestupku se rozumí obecné zákonné znaky a typové znaky skutkové podstaty přestupku. Obecné znaky, věk a přičetnost, jsou společné všem přestupkům. Skutková podstata vymezuje typové znaky, které odlišují jednotlivé přestupky a současně je charakterizují a individualizují.

Skutková podstata přestupku je charakterizována zákonem o přestupcích čtyřmi skupinami znaků, kterými jsou:

- objekt,
- objektivní stránka,
- subjekt,
- subjektivní stránka.

Objekt přestupku představuje zájem společnosti, který je chráněn zákonem a proti kterému je protiprávní jednání namířeno. Obecným objektem je řádný výkon veřejné správy. Objektivní stránkou přestupku se rozumí jednání a následek, přičemž mezi těmito složkami musí být příčinná souvislost. Jednání jako projev lidské vůle spočívá v činnosti, nečinnosti či opomenutí konání. Následek znamená porušení nebo ohrožení zájmů, které jsou objektem přestupku. Příčinná souvislost musí být prokázána, aby mohlo dojít k uznání odpovědnosti za přestupek.

---

¹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008 – 45, dostupný na: <http://www.nssoud.cz>

Subjektem přestupku se rozumí pachatel přestupku, což je osoba, která svým jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přestupku. Dle zákona o přestupcích se jedná o osobu, která dovršila patnáctý rok svého věku a je přičetná. Ustanovení § 5 odst. 2 zákona o přestupcích uvádí, že za přestupek není odpovědný, kdo pro duševní poruchu¹² v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky. Z ustanovení § 5 zákona o přestupcích vyplývá, že pokud byl spáchán přestupek nezletilým, nebo nepřičetnou osobou, byť by naplnil všechny ostatní znaky, věc nelze projednat a správní orgán věc dle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o přestupcích odloží,¹³ aniž zahájí řízení.

Pojem přičetnost není v zákoně o přestupcích není vymezen. Zákon o přestupcích definuje pouze nepřičetnost, a to jako nedostatek rozumových (rozpoznávacích) a ovládacích (není schopen ovládat své jednání) schopností. U přestupku postačuje, pokud bude splněna alespoň jedna z těchto schopností. Tedy mohl-li buď rozpoznat nebo ovládat své jednání. Odpovědnost za přestupek však zůstává, pokud se do stavu nepřičetnosti osoba přivedla, a to i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo jiné návykové látky. Z této definice vyplývá, že pokud se osoba požitím alkoholu nebo jiné návykové látky přivede do takového stavu, kdy si nepamatuje své jednání, a přesto např. řídí motorové vozidlo, trestnost přestupce nezanikne.

Subjektivní stránkou přestupku se rozumí zavinění. Zavinění je určitý vnitřní, psychický vztah pachatele ke skutečnostem, které tvoří přestupek a jedná se o princip subjektivní odpovědnosti. Dle zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti.¹⁴ Zavinění má dvě formy, a to nedbalostní a úmyslné. Nedbalost lze rozlišit na nedbalost vědomou a nevědomou, úmyslné páchaní přestupku může být přímé či nepřímé.¹⁵

---

¹² Duševní porucha (nebo také psychická porucha) je v širším pojetí označení pro některé psychické procesy, projevující se v myšlení, prožívání a chování člověka, znesnadňující jeho fungování ve společnosti. - HARTL, Pavel; HARTLOVÁ, Helena. Psychologický slovník. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-303-X. s. 424-425

¹³ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 66 odst. 1 písm. b)

¹⁴ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 3

¹⁵ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 3 - § 5

3.1.4 ZÁNÍK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK

Dle ustanovení § 20 zákona o přestupcích nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popř. uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.¹⁶

Lhůta pro projednání přestupku se přerušuje:

- zahájením řízení o přestupku dle § 67 a § 68 zákona o přestupcích,
- vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným dle § 71 odst. 2 správního řádu,
- doručením příkazu o uložení pokuty.¹⁷

U návrhových přestupků je zahájeno řízení o přestupku podáním návrhu na zahájení řízení. U přestupků z moci úřední je to doručením oznámení o zahájení řízení.

Vydáním rozhodnutí se rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení.¹⁸ Rozhodnutím se rozumí dokument, který obsahuje výrok o vině a sankci. Podpisem pokutového bloku pachatelem přestupku nabývá toto rozhodnutí právní moci. Rozhodnutí v tomto případě splývá s uzavřením blokového řízení. K přerušení prekluzivní lhůty pro projednání přestupku proto dojde vydáním rozhodnutí o přestupku. Pokud se jedná o vydání příkazu, nová roční prekluzivní lhůta začíná běžet dnem doručení příkazu. Příkaz je zpravidla vydán jako první úkon v řízení a splývá okamžik zahájení řízení s vydáním rozhodnutí. Příkaz v takovém případě plní funkci oznámení o zahájení řízení, proto dojde k přerušení lhůty pro projednání přestupku již z důvodu zahájení řízení o přestupku.

„Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.“¹⁹

Přerušení lhůty nastává automaticky, nevydává se žádné rozhodnutí ani usnesení. Pokud bylo rozhodnutí o vině, na jehož základě došlo k přerušení lhůty pro projednání přestupku,

---

¹⁶ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 20 odst. 1

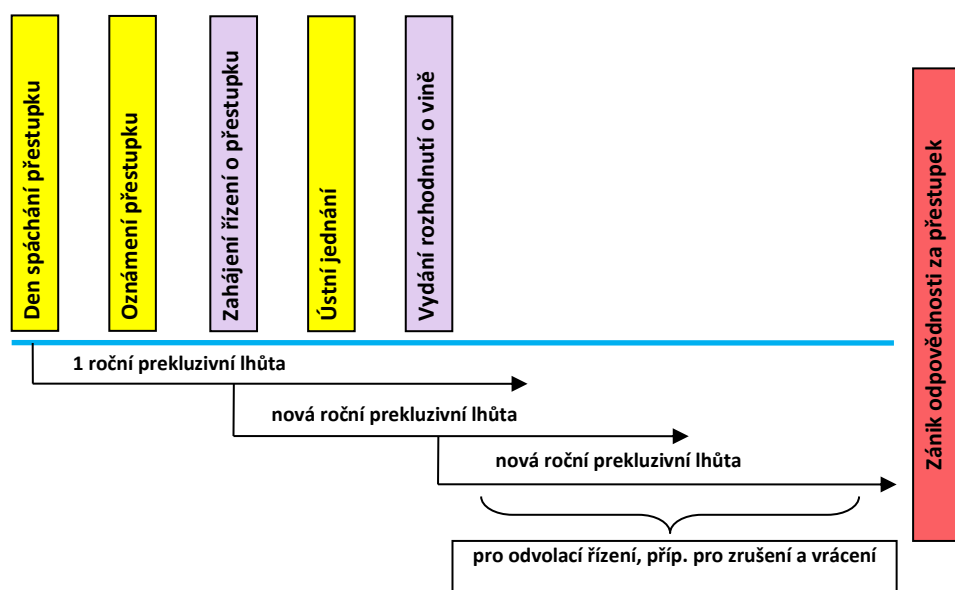
¹⁷ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 20 odst. 2

¹⁸ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 71 odst. 2

¹⁹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 20 odst. 3

následně zrušeno, účinky přerušování lhůty tím nejsou dotčeny. V praxi se může jednat například o zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím orgánem. Lhůta pro projednání přestupku se v takovém případě počítá od okamžiku vydání prvostupňového rozhodnutí, ačkoliv bylo odvolacím orgánem zrušeno. Pokud však bylo rozhodnutí o vině nicotné, platí, že k přerušování lhůty pro projednání přestupku nedošlo.

Tabulka 1: Přerušování běhu roční prekluzivní lhůty

Zdroj: Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 20. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810-826.
Pozn.: *Vlastní zpracování autora, 2016*

3.1.5 KOMUNIKACE A DORUČOVÁNÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

Způsob komunikace ve správním řízení je upraven správním řádem. Jednotlivé úkony správní orgán činí písemně, některé úkony může správní orgán činit ústně, pokud na písemné formě účastník netrvá. Obsah úkonů provedených jinou než písemnou formou, např. telefonický rozhovor s účastníkem řízení, správní orgán poznamená do spisu. Správní orgán vydává protokoly o ústním jednání, ústním podání, výslechu svědka, znalce či provedení důkazu listinou a ohledáním, případně pořizuje obrazový nebo zvukový záznam.²⁰

²⁰ JIČÍNSKÁ, Jitka. Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Bakalářská práce, s. 17

Ve správním řízení probíhá písemná komunikace a doručování písemných dokumentů primárně prostřednictvím veřejné datové sítě do datových schránek účastníků řízení. Pokud účastník nemá datovou schránku zřízenou, probíhá doručování písemností prostřednictvím doručovatele obecního úřadu nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Na žádost účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo na elektronickou adresu účastníka, např. e-mail. V okamžiku, když převzetí doručované písemnosti na elektronickou adresu je potvrzeno adresátem zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, je písemnost považována za doručenu. Účastníci řízení mohou činit úkony vůči správnímu orgánu, zejména navrhopvat důkazy, a to až do vydání rozhodnutí, vyjádřit svá stanoviska, vyjádřit se k podkladům řízení a činit podání.²¹ Podání je úkonem vůči správnímu orgánu, může být uskutečněno písemně nebo ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem, ale i prostřednictvím jiných technických prostředků, např. datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu, avšak takové podání je třeba potvrdit písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem do pěti dnů.²²

3.2 PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

3.2.1 POSTUP SPRÁVNÍHO ORGÁNU PO PŘIJETÍ OZNÁMENÍ

Po přijetí oznámení správní orgán zjišťuje, zda je příslušným k projednání přestupku. Příslušnost lze dělit na věcnou, místní a funkční.²³

- Věcná příslušnost stanovuje, který orgán státní správy je oprávněn ve věci rozhodovat v prvním stupni.
- Funkční příslušnost určuje, který z orgánů téže kategorie rozhoduje v přestupkovém řízení.
- Místní příslušnost k projednání přestupku je stanovena primárně dle místa jeho spáchání, k jeho projednání je příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.

---

²¹ JIČÍNSKÁ, Jitka. Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Bakalářská práce, s. 17

²² Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 15, § 18, § 19, § 36, § 37

²³ Iuridictum encyklopedie o právu [online]. 2016 [cit. 2016-11-12]. Přepřacováno, Dostupné z: <https://iuridictum.pecina.cz/w/P%C5%99%C3%ADslu%C5%A1nost>

Pokud je podání o oznámení přestupku doručeno správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je tento orgán postoupí usnesením dle § 12 správního řádu příslušnému orgánu. Pokud se správní orgán, kterému bylo podání postoupeno, necítí být funkčně příslušným k projednání věci, pak danou věc usnesením postoupí dalšímu správnímu orgánu nebo vrátí postupujícímu správnímu orgánu, avšak pouze se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu.²⁴

Postup před zahájením řízení se označuje jako přípravné řízení. Cílem přípravného řízení je prověřit, zda jsou splněny podmínky pro zahájení správního řízení. Správní orgán se může o spáchání přestupku či správního deliktu dozvědět různými způsoby. Nejčastěji je to na základě oznámení jiného státního orgánu, orgánu policie nebo obce, právnické osoby, přímo od občana nebo případně na základě vlastního poznatku.

Státní orgány, orgány Policie České republiky a obce mají vůči orgánu příslušnému k projednání přestupku oznamovací povinnost a jsou mu povinny poskytovat i součinnost dle § 58 přestupkového zákona.²⁵ Oznamovatel uvede zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou mu známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou, je-li známa. Tento zásadní dovětek zdůrazňuje, že v oznámení orgánu Policie ČR, Vojenské policie, státních orgánů a orgánů obce, nemusí být uvedena osoba pachatele, pokud jeho identitu nelze zjistit nebo nebyla zjištěna.

Orgány Policie ČR postupují dle zákona o Policii ČR,²⁶ který jim svěřuje řadu oprávnění k tomu, aby mohly prověřovat podezření o spáchání přestupků či správních deliktů. Policista je např. oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku, zajišťovat stopy a provádět vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Policie ČR má oprávnění vyzvat určité osoby, aby se dostavily k podání vysvětlení na příslušné oddělení policie. Podání vysvětlení sepsané Policií ČR však nemůže být správním orgánem použito jako důkazní materiál, neboť v souladu se zásadou bezprostřednosti a přímosti může být u správního orgánu jako důkaz použit pouze takový důkaz, který byl proveden tímto orgánem až po zahájení

---

²⁴ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 12

²⁵ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 58 - 59

²⁶ Zákon č. 274/2008, ze dne 17. července 2008, o Policii ČR

správního řízení. Správní řízení je dle ustanovení § 46 odst. 1 správního řádu zahájeno u věcí zahajovaných z moci úřední dnem, kdy správní orgán oznámil jeho zahájení účastníkovi řízení.

3.2.2 PODÁNÍ VYSVĚTLENÍ

V případě potřeby může správní orgán za účelem prověření došlého oznámení o spáchaném přestupku předvolat k podání vysvětlení určité osoby v souladu s ustanovením § 60 zákona o přestupcích, které je ustanovením speciálním vůči ustanovení § 137 správního řádu. Tímto úkonem správní orgány nezahajuje správní řízení.

Vysvětlení může správní orgán vyžadovat v případě, že nelze důležité skutečnosti zajistit jiným postupem. Správní orgán musí vždy postupovat v souladu se zásadami uvedenými v ustanovení § 6 správního řádu. Správní orgán tak musí postupovat v souladu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení a má povinnost co nejméně zatěžovat dotčené osoby.²⁷

Podání vysvětlení může být odepřeno pouze v případě, kdy by osobě podávající vysvětlení nebo jí osobám blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek či za trestný čin, anebo by tyto osoby porušily státní nebo služební tajemství.²⁸ Novelou zákona o přestupcích č. 204, účinné ode dne 1. 10. 2016, se ze zákona o přestupcích vypustila definice osoby blízké, do té doby uvedené v § 68 odst. 4. Pro účely přestupkového řízení se použije ustanovení § 55 odst. 4 správního řádu, které odkazuje na obecnou definici osoby blízké uvedenou v občanském zákoníku. Osobou blízkou se dle občanského zákoníku rozumí: *„příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.“*²⁹

---

²⁷ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 6

²⁸ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 60

²⁹ Zákon 89/2012 ze dne 22. března 2012, občanský zákoník, § 116

K podání vysvětlení správní orgán předvolává písemně, přičemž se použije ustanovení § 59 správního řádu, obdobně jako pro předvolání k ústnímu jednání. Pokud se předvolaná osoba k podání vysvětlení nedostaví bez závažných důvodů, lze uložit pořádkové pokuty opakovaně, a to až do výše 5.000,- Kč.

Po poučení osoby podávající vysvětlení správní orgán zaznamená její výpověď. Osoba podávající vysvětlení se nejprve k věci vyjádří vlastními slovy a následně odpovídá na doplňující otázky kladené správním orgánem.

O podaném vysvětlení správní orgán sepisuje úřední záznam. Záznam obsahuje vždy údaje o identifikaci osoby podávající vysvětlení (tj. jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu), vylíčení rozhodných skutečností a údaje jako datum, jméno, příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby. Úřední záznam, stejně jako úřední záznam vyhotovený Policií ČR, není možno použít jako důkazní prostředek v přestupkovém řízení, protože byl pořízen před zahájením řízení. Podané vysvětlení je zaprotokolováno a po přečtení předloženo k podpisu osobě podávající vysvětlení. Podání vysvětlení je ukončeno podepsáním protokolu.

3.2.3 ODLOŽENÍ VĚCI

Správní orgán věc odloží, aniž by zahájil správní řízení, v souladu s ustanovením § 66 zákona o přestupcích, jestliže:

- osoba podezřelá z přestupku požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nejedná-li se o osoby poslanců nebo senátorů,
- osoba podezřelá z přestupku v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku nebo trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání,
- osoba podezřelá z přestupku zemřela před zahájením řízení. Pokud zemře pachatel, tak zanikne odpovědný subjekt, přičemž tato odpovědnost nepřechází na jeho právní nástupce.³⁰

---

³⁰ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 66

Správní orgán věc může odložit, jestliže:

- došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci,
- sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude dle očekávání uložen za jiný čin v trestním řízení,
- skutku se koná trestní stíhání nebo řízení u jiného příslušného správního orgánu,
- skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení nebo v blokovém řízení, správní orgány musí ctít zásadu „ne bis in idem“, tj. nelze za tentýž skutek uložit sankci dvakrát,
- o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a uložené opatření se považuje za postačující,
- odpovědnost za přestupek zanikla - odpovědnost za přestupek zanikne uplynutím doby, amnestií či smrtí pachatele, anebo z důvodu prekluze, která činí od jeho spáchání 2 roky, k čemuž se přihlíží ex officio,
- nebyl podán návrh na zahájení řízení o přestupku, přičemž tento důvod k odložení věci se týká návrhových přestupků dle § 68 přestupkového zákona,
- nezjistí se do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku správní orgán dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.³¹

Po novele zákona o přestupcích, účinné od 1. 10. 2016, se o odložení věci vydává usnesení, které se poznamená do spisu. Proti usnesení, které se poznamená do spisu, nelze podat odvolání.³² Usnesení o odložení věci není možné ani přezkoumat v přezkumném řízení, neboť dle § 94 odst. 3 správního řádu lze přezkoumat pouze usnesení o odložení věci vydané dle § 43 správního řádu, tj. usnesení v případě řízení zahájeného na základě žádosti. Vyrozumění je prováděno prostým oznámením. Pokud dotčená osoba s odložením nesouhlasí, může podat stížnost proti postupu správního orgánu,³³ nebo žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti.³⁴

---

³¹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 66

³² Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 76 odst. 3

³³ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 175

³⁴ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 80

O odložení věci se vyrozumí osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, jsou-li správnímu orgánu známy. Dotčenými osobami se rozumí osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, jedná se zejména o osoby poškozené. Takové osoby jsou však vyrozuměny pouze tehdy, že jsou správnímu orgánu známy a takový postup nebude spojen s neúměrnými obtížemi nebo náklady.³⁵

Za neúměrné zatížení se považuje zejména případ velkého množství těchto osob, neboť správní orgán postupuje dle zásady efektivit a hospodárnosti správního řízení.

3.3 NALÉZACÍ ŘÍZENÍ

3.3.1 ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ

Dle ustanovení § 72 zákona o přestupcích jsou účastníci řízení:

- *obviněný z přestupku*, který se obviněným stává okamžikem, kdy správní orgán vůči němu učinil první procesní úkon. V rámci správního řízení musí být dodržována zásada „presumpce nevin“, kdy na obviněného se hledí jako na nevinného, dokud ve věci není pravomocně rozhodnuto o jeho vině.
- *poškozený*, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem a s účinností ode dne 1. 10. 2016 s dovětkem „*nebo osoba, které byla přestupkem způsobena nemajetková újma.*“ Poškozený musí uplatnit nárok na náhradu škody v řízení o přestupku, aby se stal účastníkem řízení. Správní orgán před zahájením řízení poučí osoby o možnosti připojit se s náhradou škody k řízení ve věci a působí k tomu, aby byla škoda dobrovolně nahrazena. V případě, že škoda a její výše byla spolehlivě zjištěna a nebyla dobrovolně nahrazena, správní orgán pachateli přestupku uloží povinnost ji nahradit. Pokud nebyla škoda patřičně doložena, odkáže poškozeného s nárokem na náhradu škody na soud.³⁶

Dosud však není zákonem upraven postup správních orgánů ani osob, kterým byla přestupkem způsobena nemajetková újma. Pojem „nemajetková újma“ není právním řádem dosud definován. Obecně lze považovat za nemajetkovou újmu jakoukoli újmu,

---

³⁵ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 66

³⁶ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 70

kteřá pro poškozeneho neznamena přímou ztrátu na majetku. V praxi správních orgánů se může jednat o zásah do cti, soukromí, újmu na dobrém jménu apod.

Pokud byla přestupkem způsobena nemajetková újma, má taková osoba právo přihlásit se do řízení jako jeho účastník a své tvrzení o přestupkem způsobené nemajetkové újmě musí řádně doložit. Pokud své tvrzení nedoloží, správní orgán usnesením dle § 28 odst. 1 správního řádu rozhodne, že tato osoba není účastníkem řízení o přestupku. Osoba, které byla způsobena nemajetková újma, je může uplatňovat v rozsahu, v jakém je v řízení o přestupku uplatňuje poškozeneý, proto nemůže uplatnit nárok na odčinění nemajetkové újmy a nemůže podávat odvolání proti rozhodnutí o přestupku. Dle ustanovení § 70 zákona o přestupcích lze v řízení o přestupku uplatnit nárok na náhradu škody - majetkové újmy způsobené spácháním přestupku. Ustanovení § 70 je nejen procesním ustanovením, ale upravuje pravomoc k rozhodování soukromoprávní otázky ve smyslu § 7 odst. 1 občanského soudního řádu. Ustanovení § 70 zákona o přestupcích se však vztahuje pouze na rozhodování o škodě způsobné spácháním přestupku. Zákon neupravuje působnost správního orgánu rozhodovat o nemajetkové újmě, a proto nelze rozhodovat o nároku na odčinění nemajetkové újmy. V tomto ohledu se osoba, které byla spácháním přestupku způsobena nemajetková újma, vymyká procesněprávní definici účastenství v řízení, neboť správní orgán nerozhoduje o jejím právu. Účastenství v řízení o přestupku slouží této osobě spíše k uplatnění právního zájmu na uznání viny za spáchání přestupku a k získání podkladů pro případné uplatnění nároku na odčinění nemajetkové újmy v řízení před soudem. Proto správní orgán nepostupuje ani obdobně podle § 70 odst. 2 zákona o přestupcích a dotčenou osobu neodkazuje s jejím nárokem na odčinění nemajetkové újmy na soud nebo jiný příslušný orgán (výrok, kterým správní orgán odkazuje na soud, je totiž výrokem o náhradě škody – viz § 77 zákona č. 200/1990 Sb.).³⁷

- *vlastník věci*, která může být zabrána nebo byla zabrána, v části řízení týkající se zabránění věci,
- *navrhovatel*, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o návrhovém přestupku.³⁸

---

³⁷ Zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 04. března 2016, dostupný na <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravniemu-radu.aspx>

³⁸ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 72

Všichni uvedení účastníci řízení jsou účastníky neopomenutelnými. Pokud v průběhu přestupkového řízení vzniknou pochybnosti o tom, zda určitá osoba je či není účastníkem řízení, tak ji správní orgán považuje za účastníka řízení do doby, dokud se neprokáže opak. Správní orgán vydá usnesení o skutečnosti, zda osoba je či není účastníkem řízení. Usnesení se oznamuje pouze této osobě a správní orgán ostatní účastníky řízení o této skutečnosti pouze vyrozumí.

Účastník řízení má zaručena práva stanovená zákonem. Nedodržení práv účastníka řízení zaručeného mu zákonem nebo ratifikovanou mezinárodní smlouvou je důvodem pro zrušení rozhodnutí ve věci samé. Účastníci řízení jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy až do vydání rozhodnutí, vyjádřit svá stanoviska v průběhu řízení, mají právo na poskytnutí informace o průběhu a stavu řízení, před vydáním rozhodnutí musí být účastníkům dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu. Účastníci řízení mají vůči správnímu orgánu povinnost prokázat svou totožnost.³⁹

Ve správním řízení je používán institut předvolání podezřelého. V písemnosti předvolání musí být uvedeno kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké budou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolání k ústnímu jednání bývá prvním úkonem vůči osobě podezřelé. V předvolání je osoba podezřelá seznámena s tím, že proti ní bylo zahájeno správní řízení a jakého přestupku se správní řízení týká.

Předvolaný je povinen se dostavit včas na určené místo, pokud by se ze závažných důvodů nemohl dostavit, je povinen se s uvedením důvodu správnímu orgánu včas omluvit. Zda omluvu správní orgán akceptuje, bude záležet na jeho správním uvážení. Obecně se má za to, že závažným důvodem je zejména pracovní neschopnost uznaná lékařem, ošetřování člena rodiny, dovolená na zotavenou objednaná s časovým předstihem, událost rodinné povahy (např. svatba, pohřeb), účast na jiném řízení před soudem či správním úřadem apod. Náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Dle rozsudku NSS č.j. 6 As 50/2003-41, ze dne 22. listopadu 2004, důvod, který může být dostatečný pro přeložení

---

³⁹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 36

prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.⁴⁰ V praxi je velmi náročné a složité posuzovat, zda v konkrétním případě omluvě vyhovět či nikoli, a zda omluva byla řádná a včasná. Doklad o neschopnosti sám o sobě není doklad, pro který se obviněný nemůže dostavit k ústnímu jednání. O tomto pojednává i Rozsudek NSS 10 As 251/2014 – 53.⁴¹ Z tohoto rozsudku jednoznačně vyplývá, že pokud z omluvy ani z připojeného rozhodnutí nevyplývá druh onemocnění, léčebný režim, očekávaná délka onemocnění či údaj o případné další kontrole u lékaře, nelze dovodit, že doklad o neschopnosti automaticky znamená nemožnost zúčastnit se soudního jednání. Dle ustálené judikatury však musí správní orgán upozornit na neakceptaci omluvy a vyzvat k doložení důvodu omluvy obviněnou osobu.

Pokud po ústním jednání, ke kterému byl obviněný řádně předvolán, a přesto se k němu nedostavil z důležitého důvodu, zamýšlí správní orgán vyslechnout svědky, pak k tomuto ústnímu jednání musí opětovně předvolat obviněného. Jedná se o ochranu zákonem stanovených práv obviněného, které vyplývají z ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a který stanoví, že správní orgán v prvním stupni koná ústní jednání a v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže se obviněný odmítne k tomuto jednání dostavit, ač byl řádně předvolán nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.⁴² Tuto povinnost samozřejmě správní orgán nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal. V případě, že by k ústnímu jednání obviněný nebyl předvolán, by byl porušen čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy,⁴³ podle níž má obviněný právo klást svědkům otázky, a přestože má uvedená úmluva chránit především pachatele trestných činů, tak pro přestupkové řízení se dle evropské judikatury má aplikovat obdobně. Výše uvedené pochybení nemůže zhojit ani úkon správního orgánu, že by před vydáním rozhodnutí ve věci samé dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu obviněného seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí před jeho vydáním.⁴⁴

---

⁴⁰ Rozsudek NSS č.j. 6 As 50/2003-41, vydaný dne 22. listopadu 2004, dostupný na www.nssoud.cz

⁴¹ Rozsudek NSS č.j. 10 As 251/2014 – 53, vydaný dne 13. srpna 2015, dostupný na www.nssoud.cz

⁴² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 74

⁴³ Úmluva o ochraně lidských práv a svobod č. 209/1992 ze dne 15. května 1992, částka 41/1992, § 6

⁴⁴ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 36

S předvoláním k ústnímu jednání je pojeno i předvolání účastníků řízení a svědků. Předvolání musí být písemné, doručuje se do vlastních rukou, přičemž doklad o jeho doručení se zakládá do spisu. Předvolání musí být doručeno s dostatečným předstihem, a to nejméně pětidenním.⁴⁵ Pokud je obviněný ze spáchání přestupku zastoupen, je nutno předvolání doručit jak jeho právnímu zástupci, tak i zastoupenému, pokud má zastoupený v řízení něco osobně vykonat.⁴⁶ Předvolat účastníky lze i ústně, například telefonicky, ale pokud se daná osoba nedostaví, tento úkon je zapotřebí opakovat písemně, neboť pouhý záznam do spisu o telefonickém předvolání není dostatečně průkazný.

Správní orgán může za účelem zajištění dostavení se účastníka či svědka k nařízenému ústnímu jednání použít i institut předvedení. Správní orgán vydá usnesení, na jehož základě bude osoba předvedena. Usnesení správní orgán vyhotoví ve trojím vyhotovení, jedno si ponechá, další dvě doručí spolu s žádostí o předvedení Policii České republiky, která při předvedení předá jedno vyhotovení usnesení předváděné osobě.

3.3.2 ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Řízení o přestupcích může být zahájeno dvěma způsoby.

První způsob zahájení přestupkového řízení je na základě *principu oficiality*, kdy správní orgán na podkladě oznámení o přestupku mu doručeném, řízení zahájí bezodkladně, nejpozději však do šedesáti dnů. Řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi řízení, tj. účastníkovi, kterému rozhodnutím založí, změní nebo zruší práva anebo povinnosti. Vždy bude tímto účastníkem obviněný.⁴⁷

Druhým způsobem zahájení přestupkového řízení je na základě *návrhu u návrhových přestupků*. Toto řízení je zahájeno dnem, kdy návrh došel věcně a místně příslušnému orgánu.

Oznámení řízení může správní orgán učinit písemně nebo ústně. V praxi správních orgánů se ale ústní oznámení neprovádí. Písemné oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení (označení přestupku, jak, kde, kým a kdy byl spáchán) a jméno,

---

⁴⁵ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 49

⁴⁶ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 34 odst. 2

⁴⁷ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 46

příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby. Řízení není možné zahájit, jestliže by zde byly překážky litispence nebo rei iudicata, tj. o téže věci bylo zahájeno řízení jiným správním orgánem nebo tatož věc byla již pravomocně rozhodnuta.

3.3.3 ÚSTNÍ JEDNÁNÍ

Ústní jednání musí proběhnout před prvostupňovým orgánem. Ústní jednání je neveřejné. Neopomenutelný účastník řízení může navrhnout, aby jednání bylo veřejné. Správní orgán mu vyhoví, pokud tím nemůže být způsobena újma ostatním účastníkům. Zejména dbá na ochranu utajovaných informací a na ochranu práv účastníků, tj. zejména práva na ochranu osobnosti. O tomto návrhu správní orgán rozhodne usnesením, které se pouze poznamená do spisu.⁴⁸

Jednání zpravidla začíná tím, že se účastníci řízení a svědci vyzvou ke vstupu do místnosti, kde se bude jednání konat a ověří se jejich totožnost. Pokud se na jednání nedostavil obviněný, tak lze věc projednat jen tehdy, jestliže se odmítl dostavit, ač byl řádně předvolán nebo se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.⁴⁹ Nejprve se konstatuje obsah spisového materiálu a následuje výslech obviněného, před kterým je poučen o právech a povinnostech, tj. především o právu vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svoji obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Obviněný nesmí být k výpovědi ani k doznání donucován.

Následně se provádí dokazování především prostřednictvím výpovědi svědků, kteří rovněž musí být poučeni o svých právech a povinnostech. Na závěr dokazování se správní orgán dotazuje obviněného, zda navrhuje provádění dalších důkazů, přičemž se může k dané věci naposledy vyjádřit. Účastníci řízení a svědci jsou vyzváni k podpisu protokolu o ústním jednání. V případě, že není nutné dalšího dokazování, dojde k vydání rozhodnutí ve věci samé.

---

⁴⁸ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 49

⁴⁹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 74

Donucovacím prostředkem k zajištění účasti požadované osoby na ústním jednání je uložení pořádkové pokuty. Správní orgán může dle správního řádu uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000,- Kč. Správní orgán při ukládání pokuty musí dbát na to, aby pokuta nebyla v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení.⁵⁰

3.3.4 SPOLEČNÉ ŘÍZENÍ

V současné době není možné ve společném řízení projednat přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku,⁵¹ což bylo možno v předchozí právní úpravě, tj. před 1. 10. 2015.

V přestupkovém řízení se vede společné řízení o více přestupcích jednoho pachatele, jestliže jejich skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy a které je příslušný projednat též orgán.⁵² Musí být splněna základní podmínka, že k jejich projednání je příslušný jeden správní orgán a porušení právních povinností se vyskytuje ve stejné oblasti veřejné správy. Oproti předchozí právní úpravě je tak povinnost vést společné řízení o přestupcích stejného pachatele zúžena.

Pojmem „stejná oblast veřejné správy“ se rozumí zpravidla druhový objekt přestupků. Objektem přestupku jsou zájmy společnosti chráněné zákonem, proti kterým protiprávní jednání směřuje. Druhovým objektem se rozumí společný objekt skupiny přestupků, přičemž jednotlivé zájmy vykazují společné druhové znaky. Porušení právních povinností ve stejné oblasti veřejné správy jsou přestupky, které mají negativní dopad na tentýž veřejný zájem, věcně spolu souvisí a je na místě, aby byly společně sankcionovány.

Společné řízení je výhodou pro pachatele vícero přestupků, neboť bude rozhodováno na základě absorpční zásady, na jejímž základě se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný, přičemž zákaz činnosti lze pachateli uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přestupků.

---

⁵⁰ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 62

⁵¹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 57

⁵² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 74

Ve společném řízení se neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku. V případě, že bude oznámeno podezření ze spáchání přestupků téhož pachatele, např. přestupek proti občanskému soužití a dopravní přestupek, tak oproti předchozí právní úpravě platí, že pokud pachatel spáchal více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se v různých oblastech veřejné správy, tak každý přestupek bude projednán samostatně, neboť není splněna podmínka uvedená v ustanovení § 57 odst. 1 zákona o přestupcích – stejná oblast veřejné správy.⁵³

V přestupkovém řízení lze použít i opačný postup, tj. vyloučit ze společného řízení věc některého pachatele přestupku za účelem urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu. Ve společném řízení se však neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku. V praxi správních orgánů to znamená, že například v situaci, kdy po oznámení přestupku správní orgán vydal příkaz a dříve, než se jej podařilo doručit, bude správnímu orgánu doručeno nové oznámení o dalším přestupku ve stejné oblasti veřejné správy, k jehož projednání je tento správní orgán příslušný, správní orgán vyčká, zda proti příkazu bude podán odpor. V případě, že bude podán odpor, obě přestupkové věci budou projednávány ve společném řízení. Pokud však nebude odpor podán, příkaz nabude právní moci a nově oznámená věc bude řešena samostatně.

3.3.5 DOKAZOVÁNÍ

Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, skutečnosti obecně známé. Podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Správní orgán však může připustit, aby podklady opatřil účastník řízení, přitom jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu potřebnou součinnost.⁵⁴

Nejběžnějšími podklady pro rozhodnutí jsou důkazy. Jedná se o postup orgánů v řízení, jehož cílem je utvořit dostatek poznatků o skutečnostech, např. ohledáním, svědeckou výpovědí a listinami. Správní orgán je povinen z vlastní iniciativy provádět takové důkazy, které mohou přispět k objasnění projednávané věci. Správní orgán má volnost

---

⁵³ Zákon č. 204/2015 Sb., ze dne 23. července 2015, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů

⁵⁴ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 9. 2011*, s. 114

při zjišťování skutkového stavu věci. To znamená, že je oprávněn rozhodovat, které důkazy provede a které neprovede, vždy ale musí zdůvodnit, proč tak neučinil. Ustanovení § 51 správního řádu uvádí, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci.

Jedná se o důkazy:

- listiny,
- ohledání,
- svědecká výpověď,
- znalecký posudek.⁵⁵

Dále lze použít i další prostředky k objasnění skutečného stavu věci, např. záznamy fotografické, video dokumentaci, odborná vyjádření apod. Naopak není třeba dokazovat tzv. notoriety, tj. skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z úřední činnosti.

Správní orgán hodnotí důkazy dle zásady volného hodnocení, vždy vychází z jednotlivých důkazů a všech důkazů v jejich vzájemných souvislostech. Správní orgán musí řádně zhodnotit všechny provedené důkazy a určit jejich vzájemný vztah. „*Hodnocení musí odpovídat zásadám logiky a skutkové závěry mají mít oporu v provedených důkazech.*“⁵⁶ Zhodnocení důkazů správní orgán vyjádří v odůvodnění rozhodnutí.

3.3.6 VÝSLECH OSOB VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

Výslech osoby je nejčastějším úkonem v rámci správního řízení. Pro objasnění přestupku je jedním z hlavních zdrojů informací a má důležité postavení mezi důkazními prostředky. Výslechem lze zjistit průběh určitých událostí při šetření přestupků souvisejících s porušením dopravních předpisů. Při výslechu jsou využívány zejména poznatky kriminalistické psychologie. Cílem výslechu je získat objektivní informace o šetřené události, přičemž správní orgán provádějící výslech je povinen poučít vyslýchaného, aby vypovídal pravdu o všem, co osobně pozoroval, vnímal svými smysly a informoval o skutečnostech, které mu byly zprostředkovány jinými osobami. Ze strany správního

---

⁵⁵ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 51

⁵⁶ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 9. 2011*, s. 116

orgánu tento proces vyžaduje individuální přístup dle případu a osoby vyslýchaného, neboť získané informace budou použity jako důkazní materiál a podklad pro rozhodnutí o vině a sankci pachateli přestupku.⁵⁷

Výslech je nejen jedním z důkazních prostředků, ale je i pramenem pro utváření přesvědčení osoby, která v dané věci rozhoduje o vině a sankci. Vyslýchaný ve správním řízení vnímá a emocionálně prožívá situaci výslechu. V průběhu výslechu se vyslýchaná osoba dostává v určité sociální roli, se kterou se musí vypořádat. „*V závislosti na aktuální sociální roli a osobnostních dispozicích projevuje svou ochotu a schopnost vybavit si a reprodukovat skutečnosti relevantní pro objasnění šetřeného skutku.*“⁵⁸

V rámci správního řízení se jako důkaz nejčastěji provádí výslech:

- poškozeného,
- svědka
- podezřelého,
- obviněného,
- znalce.

Na výslechu se podílí i další činitelé ovlivňující průběh výslechové interakce, neboť u výslechu mohou být přítomni i další osoby, např. znalec, právní zástupce, zmocněnec a zákonný zástupce mladistvého. V průběhu výslechu se může objevit neochota vyslýchaného poskytnout informace, zejména pokud se jedná o informace, které vnímá jako ohrožující, zejména pokud je v postavení podezřelého či obviněného. „*Schopnost a motivovanost vyslychajícího tuto neochotu minimalizovat, informace získat, případně vyslychanému potřebné informace poskytovat, jsou činitelé, jimiž lze procesně stanovený průběh výslechu výrazně ovlivnit.*“⁵⁹

Kvalita informace získaná výslechem je závislá na schopnostech vnímání vyslýchané osoby, zapamatování si události a následné správné reprodukce. Situaci při výslechu ovlivňuje rovněž prostředí, ve kterém je výslech uskutečněn a osobnostní charakteristiky osob, jejich psychický stav, role a obsah projednávání. Dalším významným faktorem

---

⁵⁷ JIČÍNSKÁ, Jitka. Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Bakalářská práce, s. 18

⁵⁸ SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 2003, s. 29

⁵⁹ SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 2003, s. 33

je taktika a atmosféra. Konkrétní návod na provádění výslechu nelze vytvořit, protože každý případ má své zvláštní charakteristiky.

Vedení výslechu, spolehlivost výpovědi a reprodukce události závisí na způsobu vedení výslechu. Nesprávně položené otázky vedou k chybným odpovědím. Doporučovaným postupem je nejprve nechat vypovídajícího spontánně hovořit o události a následně pokládat doplňující otázky. Dobré navázání kontaktu a volba vhodné taktiky se projeví ochotou vyslýchaného vypovídat a získat tak informace úplné a pravdivé. Při výslechu jsou kladeny vysoké požadavky na psychiku a dovednosti správního orgánu, který musí mít znalosti právních norem, verbální dovednosti, umět objektivně hodnotit fakta, soustředit se na kladení otázek, pozorovat verbální a neverbální projevy osob, zvažovat věrohodnost výpovědi a současně řádně protokolovat výslech. Posuzovat druhé lidi a vyvarovat se vyvozování chybných závěrů je náročná dovednost, kterou člověk získá především zkušenostmi, přičemž k tomu musí mít i vrozené předpoklady.⁶⁰

Výsledkem výslechu je protokolárně zachycená výpověď vyslýchané osoby. Do protokolu se v praxi zaznamenávají konečná vysvětlení vyslýchaných osob, avšak nelze zaznamenávat neverbální komunikaci ani vzájemné působení vyslýchajícího a vyslýchaného. Nejčastějšími nepřesnostmi při výslechu jsou chyby při zápisu výpovědi v důsledku vynechávání určitých informací, které vyslýchající v daný okamžik nepovažuje za důležité, anebo chyby v důsledku modifikace obsahu. Jedná se o nepřesnosti, které vznikají v důsledku aktivního dotváření obsahu sdělení vyslýchaného a doplnění, které pozmění původní smysl. Na závěr protokolu vyslýchaný potvrzuje svým podpisem, že protokol přečetl a protokol správně zachycuje podstatu jeho výpovědi.⁶¹

3.3.6.1 Výpověď obviněného z přestupku

Obviněným z přestupku se stává osoba, proti které správní orgán učinil první procesní úkon, a to zejména sdělení obvinění a předvolání k ústnímu jednání.⁶²

---

⁶⁰ NETÍK, Karel, Stanislav HÁJEK a Daria NETÍKOVÁ. *Psychologie v právu: úvod do forenzní psychologie*. 1997, s. 12

⁶¹ JIČÍNSKÁ, Jitka. *Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Bakalářská práce, s. 24 - 25

⁶² ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 7. 2009*. 2009, s. 93

Výpověď obviněného je jedním z důkazních prostředků a je prostředkem obhajoby proti sdělenému obvinění. Obviněný má právo vyjádřit se ke sdělenému obvinění, spisovému materiálu, výpovědi svědků, hodnověrnosti a pravosti předložených listin a způsobu jejich zjištění a má právo navrhnout důkazy.⁶³

Před výpovědí obviněného dojde ke zjištění jeho totožnosti po předložení občanského průkazu nebo cestovního dokladu, objasnění podstaty obvinění a poučení o možnosti odmítnout vypovídat a právu zvolit si zmocněnce. Obviněný nesmí být k výpovědi a doznání donucován. Při výslechu je zákaz pokládání sugestivních a kapciózních otázek, stejně jako v trestním řízení. Výpověď obviněného je protokolována v přímé řeči a pokud možno doslovně. Po ukončení výslechu je protokol obviněnému předložen k přečtení a podpisu. Může se vyskytnout i situace, kdy obviněný protokol odmítne podepsat, což se poznamená do protokolu a je vhodné, aby při tomto úkonu byla přítomna i další osoba, která tuto skutečnost potvrdí svým podpisem do protokolu.⁶⁴

3.3.6.2 Výpověď svědka

Provádění výslechu svědka v rámci správního řízení je upraveno ve správním řádu, jenž v ustanovení § 55 reguluje a závazně stanovuje podmínky pro provedení důkazu svědeckou výpovědí tak, aby mohl být použit jako důkaz.⁶⁵

Výpověď svědka je v rámci správního řízení základním a nejčastějším důkazním prostředkem. „*Postavení svědka je vytvořeno situací, kterou pozoroval, slyšel, vnímal. Povinnost svědčit je zásadně všeobecná.*“⁶⁶ Svědkem může být každý, kdo není účastníkem řízení. Při výslechu osoby mladistvého svědka nemusí být přítomen zákonný zástupce. Osoba nezletilá však může být vyslýchána jako svědek pouze za přítomnosti rodičů, případně sociálněprávní ochrany dětí. „*Svědkiem může být i osoba s účastníkem řízení příbuzná, přičemž je věcí správního orgánu, aby při hodnocení provedeného výslechu svědka posoudil jeho hodnověrnost.*“⁶⁷

---

⁶³ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 73, § 74

⁶⁴ SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 2003, s. 15 - 16

⁶⁵ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 55

⁶⁶ SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 2003, s. 16

⁶⁷ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 2009, s. 113

Svědék je povinen dostavit se na předvolání ke správnímu orgánu. Před provedením svědek prokáže svojí totožnost a správní orgán se dotáže na poměr k projednávané věci, ke stranám a podle okolností i na jiné skutečnosti významné pro zjištění hodnověrnosti svědka. „*Správní orgán je povinen svědka poučit o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, o právu odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.*“⁶⁸ Svědek má povinnost vypovídat pravdivě a nic nezamlčet. Odepřít výpověď může pouze ten, kdo by svojí výpovědí způsobil nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt sobě nebo osobě blízké.⁶⁹ Svědkovi stejně jako obviněnému nelze klást otázky sugestivní či kapciózní.

Při výslechu se svědek nejprve sám vyjádří ke všemu, co je mu o věci známo. Po samostatné výpovědi jsou svědkovi kladeny doplňující otázky k odstranění neúplnosti či rozporů ve výpovědi. Výslech svědka se provádí ústně a svědek má možnost nahlédnout do svých poznámek.⁷⁰ V případě, že je výslechu svědka přítomen obviněný z přestupku, má právo klást prostřednictvím správního orgánu svědkovi otázky. Svědek má nárok na náhradu hotových výdajů a prokazatelně ušlého výdělku.⁷¹

3.3.7 DŮKAZ ZNALECKÝM POSUDKEM

Podkladem pro rozhodnutí ve správním řízení může být znalecký posudek. Tento důkaz se zpravidla provádí tehdy, pokud vydání rozhodnutí ve správním řízení závisí na posouzení skutečností, ke kterým je třeba odpovídajících odborných znalostí a úřední osoba, která vede řízení, takové odborné znalosti nemá a posouzení daných skutečností nelze opatřit ani od jiného správního orgánu.⁷²

Znalec je ustanoven usnesením, které se znalci oznamuje. O ustanovení znalce se vyrozumí účastník řízení. V praxi se nejdříve sdělí podezřelému obvinění ze spáchání určitého přestupku a teprve poté je ustanoven znalec v příslušném odvětví.

---

⁶⁸ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 2009, s. 116

⁶⁹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 55

⁷⁰ SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 2003, s. 17

⁷¹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 79

⁷² VEDRAL Josef, *Správní řád*. 2006, s. 355

Znalci je usnesením uloženo, aby posudek vypracoval písemně a předložil jej ve stanovené lhůtě, která je určena v usnesení. V praxi správních orgánů projednávajících přestupky na úseku dopravy se nejčastěji ustanovují znalci v oboru doprava – příčiny dopravních nehod a v oboru lékařství – odvětví toxikomanie.

3.3.8 ASPEKTY ROZHODOVÁNÍ

Proces rozhodování správního orgánu je obsáhlé téma, které přesahuje rámec této diplomové práce. Proces rozhodování je upraven příslušnými právními předpisy. *„Psychologicky vzato je však prakticky nemožné pomocí práva regulovat beze zbytku všechny momenty promítající se do rozhodování. V procesech rozhodování se vedle racionálních pochodů založených na odborné právní kvalifikaci uplatňují i prvky intuice.“*⁷³

Správní orgán je povinen posoudit písemné podklady pro rozhodnutí, výslechy svědků, výpověď obviněného, věrohodnost všech dostupných důkazů a rozhodnout o zavinění a výši sankce. Při rozhodování se přihlíží k dosavadnímu způsobu života obviněného dle evidenční karty řidiče, společenské škodlivosti deliktního jednání a přístupu obviněného k projednávanému deliktu.

3.4 ZVLÁŠTNÍ DRUHY ŘÍZENÍ

3.4.1 BLOKOVÉ ŘÍZENÍ

Jestliže je přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit, lze přestupek projednat uložením pokuty v blokovém řízení.⁷⁴

V blokovém řízení lze uložit pouze pokutu. Horní hranice pokuty, pokud jiný zákon nepřipouští uložit pokutu vyšší, je do 5 000 Kč.⁷⁵ Tato hranice je vykládána jako obecně stanovená horní hranice výše pokuty, kterou lze uložit v blokovém řízení. Pokud zvláštní zákon nestanoví horní hranici sazby blokové pokuty, použije se hranice stanovená zákonem o přestupcích.

---

⁷³ ČÍRTKOVÁ, Ludmila a František ČERVINKA. *Forenzní psychologie: psychologie pro soudce, advokáty, státní zástupce, vyšetřovatele, kriminalisty, policisty a pro všechny, kteří se v souvislosti s trestným činem dostanou do kontaktu s policií a soudy*. 1994, s. 133

⁷⁴ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 84

⁷⁵ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 13 odst. 2

Pokud zvláštní zákon stanoví horní hranici sazby blokové pokuty v jiné než obecně stanovené výši, je nutné v praxi použít zásady *lex specialis derogat legi generali* a uložit pokutu v rozmezí sazby dle zvláštního zákona. Například v ustanovení § 125c odst. 7 zákona o silničním provozu je vymezená horní hranice blokové pokuty za určitá porušení pravidel silničního provozu odlišně, a proto správní orgán v praxi použije při řešení přestupků v blokovém řízení při ukládání pokuty přednostně ustanovení tohoto zvláštního zákona.

V blokovém řízení nelze rozhodnout o povinnosti nahradit náklady řízení o nároku na náhradu škody. Ochotou zaplatit pokutu se rozumí projev, kterým pachatel uznává svou vinu a vzdává se tak práva na odvolání. Proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat. Rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení nabývá právní moci podpisem pachatele přestupku na pokutový blok. Změnu nebo zrušení rozhodnutí o uložení blokové pokuty lze dosáhnout pouze v přezkumném řízení, kdy usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení řízení dozvěděl, nejpozději do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí.⁷⁶

V případě, že byl podnět k přezkumu podán opožděně, tj. po 6 měsíční lhůtě, vyřizovat bude tento podnět správní orgán, který o blokové pokutě rozhodl a fakticky pouze ve 30 denní lhůtě od obdržení podnětu podateli sdělí dopisem, že přezkum nelze zahájit.⁷⁷

Blokovou pokutu lze uložit před i po zahájení přestupkového řízení. Před zahájením řízení to v praxi probíhá tak, že správní orgán zašle podezřelému z přestupku předvolání k podání vysvětlení, v rámci kterého, pokud podezřelý souhlasí s urychleným vyřízením přestupku, uloží blokovou pokutu. Po zahájení řízení lze obviněnému uložit blokovou pokutu v případě, kdy jednoznačně souhlasí s urychleným vyřízením přestupku bez jakéhokoliv jednání. Přestupek, za který se ukládá sankce zákaz činnosti, nelze projednat v blokovém řízení.

---

⁷⁶ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 85

⁷⁷ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 85 odst. 6

Ustanovení § 84 zákona o přestupcích dále stanovuje, že: „v *blokovém řízení nelze projednat přestupek, který lze projednat jen na návrh, rovněž nelze projednat přestupek, je-li spáchán opakovaně (§ 91a) a za spáchání takového přestupku se ukládá vyšší sankce.*“⁷⁸ Zákaz projednat přestupek v blokovém řízení se týká pouze opakovaně spáchaných přestupků uvedených v ustanovení § 91a zákona o přestupcích, který se týká přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a proti majetku. Na ostatní přestupky spáchané opakovaně se tento zákaz tedy nevztahuje.

Bloky k ukládání pokut vydává Ministerstvo financí České republiky.

3.4.2 PŘÍKAZNÍ ŘÍZENÍ

Příkazní řízení je způsob, kdy přestupkové řízení je zkrácené a lze ho použít v případě, kdy není pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení.⁷⁹

V příkazním řízení nelze projednat nárok na náhradu škodu, proto v případě, kdy přestupkem vznikla majetková škoda, musí vydání příkazu předcházet poučení poškozených. Příkazní řízení nelze použít ani v případě, kdy přestupek měl spáchat mladistvý a u přestupků, které lze projednat pouze na návrh. Pokud se poškození nepřipojí s náhradou škody k řízení o přestupku, správní orgán může vydat příkaz, který obsahuje všechny náležitosti, které musí obsahovat rozhodnutí, tzn. výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku.

„*Účelem příkazního řízení je urychlení a zjednodušení projednávání přestupků a snížení administrativních úkonů.*“⁸⁰ Opravným prostředkem proti příkazu je odpor, který lze podat do 15 dnů ode dne doručení příkazu u správního orgánu, který příkaz vydal. Podaným odporem se příkaz ruší a pokračuje se v řízení.

---

⁷⁸ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 84 odst. 4

⁷⁹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 87

⁸⁰ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 9. 2011*, s. 163

Obviněnému nelze uložit jiný druh sankce nebo vyšší výměru sankce, s výjimkou napomenutí, nebo vyšší výměru sankce, než která byla uvedena v příkaze. Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí.⁸¹ V následujícím správním řízení po podaném odporu proti příkazu správní orgán rozhodne o náhradě nákladů řízení.

3.4.3 ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O MLADISTVÝCH

Za osobu mladistvého se považuje osoba, která v době spáchání přestupku dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku. K takové osobě se přistupuje se zvláštní péčí, kterou společnost věnuje mládeži.

Pokud se přestupku dopustí mladistvý, nelze jej projednat v příkazním řízení a nelze za něj uložit zákaz pobytu. V praxi správních orgánů, pokud to zákon umožňuje, lze využít vyřízení věci v blokovém řízení. Horní hranice blokové pokuty se u mladistvého snižuje na polovinu, přičemž nesmí být vyšší než 2.500,- Kč. V blokovém řízení lze vyřešit pouze drobné delikty, kterými může být například dopravní nehoda spáchaná osobou mladistvého jako řidiče jízdního kola apod.

Jestliže nelze věc vyřídit v blokovém řízení, správní orgán poučí poškozenou osobu o možnosti připojit se s náhradou škody u správního orgánu, rovněž také zákonného zástupce mladistvého a orgán vykonávající sociálněprávní ochranu dětí a předvolá mladistvého jako obviněného z přestupku k ústnímu jednání o přestupku.⁸²

Zvláštní ochrana mladistvých spočívá zejména v tom, že při uložení sankce v přestupkovém řízení se horní hranice pokuty snižuje na polovinu, přičemž nesmí být vyšší než 5.000,- Kč. Zákaz činnosti lze mladistvému uložit nejdéle na dobu jednoho roku, pokud však by výkon této sankce nebránil jeho přípravě na povolání.⁸³ Vyhotovené rozhodnutí se oznamuje účastníkům řízení, zákonnému zástupci mladistvého a rovněž

---

⁸¹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 87

⁸² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 74

⁸³ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 19

orgánu vykonávajícímu sociálně-právní ochranu dětí. Orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí a zákonný zástupce může podat odvolání ve prospěch mladistvého.⁸⁴

3.5 ROZHODNUTÍ

„Správním rozhodnutím správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby.“⁸⁵ Musí být splněna podmínka určitosti, proto je rozhodnutí aktem konstitutivní povahy. Zákon o přestupcích upravuje pouze v ustanovení § 77 náležitosti výroku rozhodnutí a ukládá povinnost náhrady nákladů řízení. Správní orgány se při vydávání rozhodnutí řídí správní řádem. Rozhodnutí je výsledkem a závěrem celého provedeného přestupkového řízení.

Obecně platí, že se rozhodnutí vyhotovuje v písemné podobě, což koresponduje se zásadou písemnosti správního řízení obsažené v § 15 odst. 1 správního řádu. Rozhodnutí může být rovněž vyhlášené ústně, poté správní orgán takové rozhodnutí potvrdí písemně, pokud účastník písemné potvrzení požaduje.

Rozhodnutí dle správního řádu obsahuje vždy výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku.

Výrokové části náleží řešení otázky, která je předmětem řízení. Výroková část rozhodnutí musí obsahovat výstižný popis skutku a vyslovení viny, popis účastníků řízení a stanovení lhůty ke splnění povinnosti. Dalšími náležitostmi výroku je druh a výměra sankce a rozhodnutí o nároku na náhradu škody či náhradě nákladů řízení.⁸⁶

Dle speciální právní úpravy uvedené v zákoně o přestupcích musí od 1. 10. 2015 výrok obsahovat rovněž formu zavinění, tzn. zda byl přestupek spáchán úmyslně či z nedbalosti.⁸⁷ V praxi není třeba výslovně uvádět ve výroku rozhodnutí u úmyslu, zda se jedná o úmysl přímý nebo nepřímý a u nedbalosti, zda se jedná o nedbalost vědomou či nevědomou. S touto otázkou se správní orgán musí vypořádat v odůvodnění rozhodnutí. V případě, že by ve výroku rozhodnutí o vině nebyla obsažena forma zavinění, pak takové

---

⁸⁴ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 81 odst. 1

⁸⁵ VEDRAL, Josef. *Správní řád, komentář, I. vydání*, s. 393

⁸⁶ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 68

⁸⁷ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 77; § 4

rozhodnutí neobsahuje zákonem stanovené náležitosti a byl by dán důvod pro zrušení takového rozhodnutí.

Formu zavinění na pokutových blocích není nutné uvádět, neboť náležitosti pokutového bloku jsou speciálně upraveny v § 85 odst. 3 a 4 zákona o přestupcích, kde údaj o formě zavinění absentuje. Pro praxi správních orgánů je však doporučeno i na pokutový blok formu zavinění uvádět, neboť pokutový blok nahrazuje rozhodnutí.

Obsah výroku musí být dostatečně určitý, tzn. že z něj musí být zřejmá vůle správního orgánu, což potvrzuje i soudní judikatura, např. rozhodnutí Krajského soudu v Plzni čj. 30 CA 394/99 z 8. 11. 2001, v němž je uvedeno, že: *„Výrok je náležitostí rozhodnutí, ve kterém správní orgán vyjadřuje, jakým způsobem v projednávané věci, jež byla předmětem řízení, rozhodl. Z uvedeného důvodu musí být výrok jasný, srozumitelný, přesný a určit, neboť pouze tato část rozhodnutí je závazná, schopná právní moci a vykonatelná.“*⁸⁸

Odůvodnění je shrnutím všech skutečností, které správní orgán zjistil v průběhu přestupkového řízení a odůvodňuje tak výrok rozhodnutí. V odůvodnění se uvedou poklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil správní orgán, hodnocení důkazů a způsob vypořádání s návrhy a námitkami účastníků řízení. Důkazní břemeno nese správní orgán, proto je povinen v odůvodnění shrnout všechny důkazy a argumenty. Věcná správnost odůvodnění je základním požadavkem. Pokud by odůvodnění nebylo srozumitelné a přesvědčivé, za následek by to mělo nepřezkoumatelnost řízení.⁸⁹

Poučení o opravném prostředku je nedílnou součástí rozhodnutí. Správní orgán uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává. Odvolací lhůta je jednotná, tj. 15 dnů, případnému odvolání proti rozhodnutí o přestupku nelze odejmout odkladný účinek.⁹⁰

---

⁸⁸ Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni čj. 30 CA 394/99 z 8. 11/2001. SoJ. sv. 6, ročník 2001, s. 550, č. 901/2001

⁸⁹ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1. 9. 2011*, s. 168

⁹⁰ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 83; § 68

3.6 ZASTAVENÍ ŘÍZENÍ

Správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že:

- skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem,
- skutek nespáchal obviněný z přestupku,
- spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno,
- obviněný z přestupku požívá výsad imunity podle mezinárodního práva nebo zákona,
- obviněný z přestupku v době spáchání přestupku nedovršil patnáctý rok svého věku nebo trpěl duševní poruchou, po níž nemohl rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem nebo ovládat své jednání,
- odpovědnost za přestupek zanikla,
- o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení,
- za přestupek byla uložena bloková pokuta,
- o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a rozhodnutí se považuje za postačující,
- obviněný z přestupku nebo navrhovatel zemřel,
- navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil,
- v řízení o návrh podle § 68 odst. 1 byl návrh podán opožděně,
- v řízení o návrhu podle § 68 odst. 1 byl návrh podán osobou, která nebyla k podání návrhu oprávněna,
- v řízení z moci úřední vyšlo najevo, že jde o přestupek, který lze projednat jen na návrh podle § 68 odst. 1,
- věc byla postoupena podle § 71 po zahájení řízení.⁹¹

Dále správní orgán může věc zastavit, pokud sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen obviněnému z přestupku za jiný čin v trestním řízení.⁹²

---

⁹¹ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 76

V ustanovení § 76 odst. 2 zákona o přestupcích se rozlišují případy, kdy se řízení o přestupku zastavuje rozhodnutím ve věci a kdy se řízení zastavuje pouze usnesením, které se poznamená do spisu.

Rozhodnutím se řízení zastaví, pokud skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem, skutek nespáchal obviněný z přestupku, spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno, navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil, anebo pokud v řízení o návrhu podle § 68 odst. 1 byl návrh podán opožděně. V ostatních případech se zastavení řízení poznamená ve spise.

Pokud se řízení zastaví rozhodnutím, lze proti němu podat odvolání. V případě zastavení řízení vydáním usnesení, se účastníci řízení vhodným způsobem vyrozumí a usnesení nabyde právní moci poznamenáním do spisu, přičemž se proti němu nelze odvolat. Rozhodnutí i usnesení o zastavení řízení může být předmětem přezkumného řízení.

---

⁹² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 77 odst. 2

4 VYBRANÉ PŘESTUPKY A JEJICH SKUTKOVÉ PODSTATY PŘED A PO NOVELÁCH ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU

4.1 PŘESTUPKY SOUVISEJÍCÍ S ŘÍZENÍM POD VLIVEM ALKOHOLU ČI JINÝCH NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Přestupky související s řízením pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek jsou definovány v zákoně o silničním provozu následovně.

Dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky.

Dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) se odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.⁹³

Sankce za spáchání přestupku uvedeného pod písm. b) je stanovena od 2 500,-Kč do 20 000,-Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku, a pokud je hladina alkoholu vyšší než 0,3 promile, zaznamená se řidiči do registru 7 bodů.

Sankce pokuty za porušení písm. c) a písm. d) je stanovena od 25 000,-Kč do 50 000,- Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let, řidiči je zaznamenáno do registru řidičů 7 bodů.⁹⁴

---

⁹³ Zákon 361/2000 Sb. ze dne 9. října 2000 o silničním provozu, § 125c odst. 1 písm. b) až d)

⁹⁴ Zákon 361/2000 Sb., o provozu v silničním provozu, § 125c odst. 5, 6

Policie ČR v roce 2015 evidovala 4 544 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 4,9 % z celkového počtu), při kterých bylo usmrceno 62 osob (tj. 9,4 % z celkového počtu) a dalších 2 267 osob bylo zraněno. Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Plzeňského (9,95 %) a Jihočeského kraje (9,12 %), nejmenší podíl na území hlavního města Prahy (2,11 %) a Ústeckého kraje (3,42%).⁹⁵

Při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek bylo v roce 2015 nejvíce usmrcených osob na území krajů Pardubického (8 osob), Plzeňského (7 osob), hlavního města Prahy a Olomouckého (shodně 6 osob). Nejvyšší podíl usmrcených osob při těchto nehodách je v Praze (24 %), v Plzeňském (17,95 %) a Pardubickém kraji (17,39 %).⁹⁶

Policie v roce 2015 evidovala při dopravních nehodách 301 pozitivních kontrol na přítomnost návykových látek u řidičů, což je nárůst proti roku 2014 o 41 nehod, přitom bylo 12 osob usmrceno (nárůst o 6 usmrcených oproti roku 2014) a dalších 157 osob bylo zraněno (nárůst o 19 osob oproti roku 2014).⁹⁷

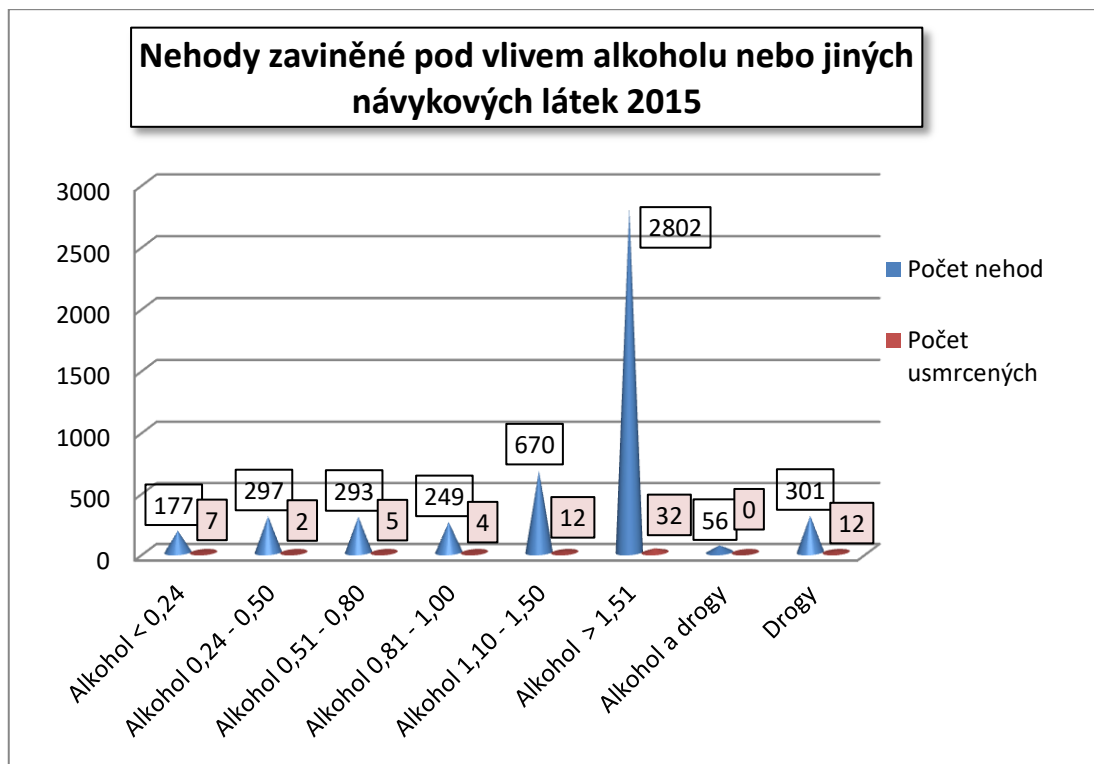
⁹⁵ Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Přepřacováno, Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>.

⁹⁶ Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Přepřacováno, Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>.

⁹⁷ Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Přepřacováno, Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>.

Graf 1: Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek v roce 2015⁹⁸

Zdroj: Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Přepřacováno, Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>. Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Z grafu č. 1 vyplývá, že problematika řízení vozidel pod vlivem alkoholu nebo drog je aktuálním tématem, neboť ze statistiky nehodovosti z roku 2015 je patrná nebezpečnost tohoto jednání a společenská škodlivost, protože s hladinou alkoholu nebo drog stoupá pravděpodobnost způsobení dopravní nehody a usmrcení osob. Současná právní úprava ČR je v ohledu k řízení pod vlivem alkoholu velice přísná, neboť se uplatňuje tzv. nulová tolerance alkoholu.

4.1.1 PRÁVNÍ STAV PŘED NOVELOU ZÁKONA Č. 233/2013 SB., O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH Č. 361/2000 SB.

Před novelou 233/2013 zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen novela 233/2013) bylo v ustanovení § 5 odst. 2 zákona o silničním provozu upraveno, že řidič nesmí:

⁹⁸ Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Přepřacováno, Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>.

- požití alkoholický nápoj nebo užití návykovou látku během jízdy,
- řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem.

V ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu je před i po novele 233/2013 uvedeno „řídí vozidlo nebo jede na zvířeti...“, proto se vztahuje právní úprava nejen na řidiče motorového vozidla, ale i na řidiče nemotorového vozidla, tj. cyklisty nebo jezdce na zvířeti. V praxi správních orgánů patří porušování ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu (řízení vozidel pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek) k nejčastějším, přičemž může založit nejen přestupkovou, ale i trestní odpovědnost.⁹⁹ Za alkoholický nápoj se považuje lihovina, víno, pivo a ostatní nápoje, které obsahují více než 0,5 objemového procenta alkoholu.

K prokázání porušení tohoto zákonného ustanovení postačuje, když je řidič zastaven hlídkou Policie ČR a na výzvu policisty se podrobí dechové zkoušce na přítomnost alkoholu v krvi s pozitivním výsledkem. Analyzátoři, které se k měření hladiny alkoholu využívají, vychází z množství alkoholu zachyceného v dechu, podle kterého stanoví jeho hladinu v krvi.

Z medicínské praxe vyplývá, že člověk může mít určitou nepatrnou fyziologickou hladinu alkoholu v krvi, tzn. i bez toho, že by před tím alkohol konzumoval, proto je stanovena hranice, pod kterou se řidič nepovažuje za ovlivněného, a to do 0,2 g/kg alkoholu v krvi stanovenou laboratorním vyšetřením krevního vzorku.

V praxi je naměření hodnoty 0,24 alkoholu v dechu analyzátořem alkoholu považováno za negativní výsledek dle Metodiky měření alkoholu v dechu.¹⁰⁰ Dechová zkouška analyzátořem alkoholu je podle ustálené judikatury dostatečným důkazem nejen pro správní, ale i pro trestní řízení, a není proto nutné dále konat lékařské vyšetření spojené s odběry vzorku žilní krve.

⁹⁹ Zákon 361/2000 Sb. ze dne 9. října 2000 o silničním provozu, § 5 odst. 2 písm. b)

¹⁰⁰ Metodika měření alkoholu v dechu, pracovní postup č. 114-MP-C008-08 vydaný Českým metrologickým institutem Praha, dostupný na: <http://www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/6F99A93D-C324-4C85-8EAC-01D66FC5F691/0/Dokumc116pdf.pdf>

V ustanovení § 16 odst. 2 zákona, o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, je konstatováno, že v případě dechové zkoušky provedené analyzátozem alkoholu v dechu, např. přístrojem Alcotest, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem (vyhláškou¹⁰¹), se odborné lékařské vyšetření neprovádí. V rámci správního řízení splnění těchto podmínek správní orgán dokládá kalibračním protokolem přístroje a ověřovacím listem, který je společně s oznámením přestupku povinen doložit policejní orgán.

Správní orgán před zahájením správního řízení posuzuje, zda dechová zkouška byla provedena v souladu s metodikou měření alkoholu v dechu. Aby z výsledku měření hmotnostní koncentrace alkoholu vydechaného vzduchu řidiče, který se zobrazí na displeji analyzátoru, získal správní orgán relevantní informaci o hodnotě alkoholu v těle, je v souladu se závěry metodiky Českého metrologického institutu Praha nezbytné odečíst od hodnoty naměřené hodnotu přepočtového faktoru a hodnotu případné chyby měření, které jsou vždy odečteny od první hodnoty. Tato první zkouška musí být dále verifikována druhou zkouškou v odpovídajícím časovém rozestupu, který musí být minimálně po pěti minutách. Výrok rozhodnutí musí obsahovat hodnotu platných zkoušek a konečnou hladinu alkoholu po odpočtu přepočtového faktoru a hodnoty chyby měření.

Správní orgán při hodnocení provedených dechových zkoušek Policií ČR určí, která zkouška je verifikovaná, tj. od které zkoušky bude prováděn odečet. Za verifikovanou dechovou zkoušku, dle Metodiky Českého metrologického institutu Praha, lze považovat takovou zkoušku, která byla ověřena druhou verifikační zkouškou, která musí být provedena po uplynutí nejméně pěti minut od přechozí dechové zkoušky, přičemž rozdíl mezi zkouškou verifikovanou a verifikační nesmí být více než +/- 10 %.¹⁰²

Pokud se řidič na výzvu policisty odmítne podrobit dechové zkoušce či orientačnímu vyšetření na užití jiné návykové látky, dopustí se přestupku, za který mu může být uložena pokuta v rozmezí od 25 000,- do 50 000,- Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu od jednoho roku do dvou let. V praxi často dochází k situaci, že se řidič odmítne podrobit

---

¹⁰¹ Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění vyhlášky č. 65/2006 Sb.

¹⁰² Metodika měření alkoholu v dechu, pracovní postup č. 114-MP-C008-08 vydaný Českým metrologickým institutem Praha, dostupný na: <http://www.mdcz.cz/NR/rdonlyres/6F99A93D-C324-4C85-8EAC-01D66FC5F691/0/Dokumc116pdf.pdf>

dechové zkoušce, neboť si je vědom požití většího množství alkoholu či jiné návykové látky, a protože důvodně předpokládá, že „nadýchá“ více než 1 promile, a proto nechce riskovat, že by mohl být řešen za trestný čin.

V případě pozitivní dechové zkoušky může být řidič k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve nebo moči vyzván pouze tehdy, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v Metodice měření alkoholu v dechu. Řidič musí být vždy poučen o právu sám žádat o lékařské vyšetření spojené s odběrem vzorku žilní krve.

Řidič musí být vždy vyzván k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve nebo moči, v případě pozitivního výsledku na jinou návykovou látku provedeném testem Drug Wipe. Během lékařského vyšetření je řidiči podezřelému z požití alkoholu odebrána krev nebo moč, v případě podezření z užití jiné návykové látky je odebrána moč i žilní krev. Zajištěný vzorek je posléze laboratorně analyzován. Pokud se řidič po výzvě policisty odmítne podrobit lékařskému vyšetření, hrozí mu stejná sankce jako v případě, kdy by se odmítl podrobit dechové zkoušce.

Zda se bude jednat o přešůpek či trestný čin závisí na skutečnosti, nakolik je řidič ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou. Pokud je řidič ovlivněn natolik, že je vyloučena jeho způsobilost řídit vozidlo, jedná se o přečin ohrožení pod vlivem návykové látky dle ustanovení § 274 trestního zákoníku.¹⁰³

Trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky se dopustí ten, kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání případně jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí, nebo způsobit značnou škodu na majetku. Nejvyšší soud judikoval v Usnesení NS 3 Tdo 1232/2011 ze dne 19. 10. 2011, že zaměstnáním nebo jinou činností se rozumí: *„takové zaměstnání nebo činnost, jejíž bezpečný výkon vyžaduje soustředěnou pozornost a schopnost správně vnímat a pohotově reagovat na vznikající situaci, přičemž i menší oslabení těchto schopností vlivem návykové látky vyvolává možnost ohrožení chráněných zájmů určitého rozsahu a intenzity (ohrožení života nebo zdraví lidí, tj. více osob, nebo možnost vzniku značné škody na majetku). Za typickou činnost v tomto smyslu se považuje řízení motorového*

---

¹⁰³ Zákon 40/2009 Sb., trestní zákoník ze dne 9. 2. 2009, § 274

*vozidla, které vyžaduje schopnost soustředění, správných a včasných vjemů a pohotových reakcí na situaci vznikající v dopravním provozu.*¹⁰⁴

V případě alkoholu je hranice mezi přestupkem a přečinem zcela jednoznačně vymezena zcela ustálenou judikaturou, dle které se považuje v případě požití alkoholu za hranici nezpůsobivosti k řízení motorových vozidel obsah alkoholu v krvi řidiče nejméně 1,00 g/kg. Nejvyšší soud ČR tuto hranici zdůvodňuje tím, že s ohledem na poznatky lékařské vědy je jednoznačné, že ani nadprůměrně disponovaný řidič není při této hladině alkoholu v krvi schopen bezpečně řídit motorové vozidlo.¹⁰⁵ Dle Nejvyššího soudu ČR nemusí být nezpůsobivost řidiče nutně prokazována krevní zkouškou, ale je možné ji prokázat i jinými důkazy, například svědeckým výpověďmi, výpovědí policistů, spolujezdců, lékařů, kteří prováděli lékařské vyšetření, způsobem chování obviněného, zejména držení rovnováhy, pomalejší a zmatený verbální projev, způsob jeho jízdy atd.¹⁰⁶

Spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu lze v praxi správních orgánů aplikovat pouze při řízení ve stavu vylučujícím způsobilost výhradně nemotorového vozidla, například při řízení jízdního kola či jízdě na zvířeti. Řidič motorového vozidla se v případě řízení ve stavu vylučujícím způsobilost dopouští trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky.

Posouzení spáchání přestupku či trestného činu v případě ovlivnění jinými návykovými látkami při řízení je složitější vzhledem k velkému množství jiných návykových látek a jejich různým účinků. V praxi správních orgánů před novelou 233/2013 byl Policií ČR oznámen přestupek na osobu podezřelou ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu (řízení vozidla pod vlivem jiné návykové látky) v příčinné souvislosti s podezřením na porušení ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu.¹⁰⁷ V oznámení policie uváděla osobu podezřelého, jaký přestupek měla tato osoba spáchat, popis kontroly řidiče včetně provedení orientačního testu na přítomnost návykové látky, a to testerem Drug Wipe 5+. Výsledek testu byl

¹⁰⁴ Usnesení NS 3 Tdo 1232/2011, ze dne 19.10.2011, dostupný na:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7C205C2DF566B21EC1257A4E006920FF?openDocument&Highlight

¹⁰⁵ Usnesení NS 7 Tdo 864/2011-19, dostupný na:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/98C25AB4D6FCC2B2C1257A4E0066F8AD?openDocument&Highlight

¹⁰⁶ Usnesení NS 11 Tdo 1491/2010, dostupný na:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9402BE315CE001E5C1257A4E0064B76A?openDocument&Highlight=0

¹⁰⁷ Zákon 361/2000 Sb. ze dne 9. října 2000 o silničním provozu, § 5 odst. 2 písm. b)

zaznamenán do oznámení přestupku a zároveň policejní hlídka provedla fotografickou dokumentaci výsledku testu. Na základě pozitivního výsledku orientačního testu pak následovala výzva policisty k provedení lékařského vyšetření spojenému s odběrem vzorku žilní krve. Odebraný vzorek žilní krve a moči byl odeslán příslušnému ústavu klinické biochemie a diagnostiky. Výsledek vyšetřovaného biologického materiálu byl zaznamenán do protokolu o provedeném toxikologickém vyšetření. V závěru protokolu lékař zpravidla zaznamenal, že v předložené krvi byly nalezeny látky svědčící pro užití jiné návykové látky, např. marihuany, methylamfetaminu aj.

Na základě této skutečnosti správní orgán sdělil obvinění ze spáchání přestupku řidiči a předvolal jej k ústnímu jednání, kde následně došlo k dokazování a vyjádření obviněného k předmětné události. Řízení o přestupku bylo ukončeno vydáním rozhodnutí ve věci samé.

4.1.2 PRÁVNÍ STAV PO NOVELE Č. 233/2013

Po novele 233/2013 je posuzování a dokazování v případě řízení vozidla pod vlivem alkoholu stejné jako před novelou.

Změny novely a dokazování, zda řidič je při řízení vozidla ovlivněn jinou návykovou látkou, a to zejména k velkému množství druhů jiných návykových látek a jejich různým účinkům ovlivňujícím osobu řidiče.

Zákonodárci refleктоvali na situaci ve společnosti, kdy nebyly upraveny hranice, pod kterými se řidiči nepovažovali za ovlivněné jednotlivými jinými návykovými látkami. Dne 17. srpna 2013 nabyl účinnosti zákon č. 233/2013 Sb., kterým se novelizoval zákon o silničním provozu.¹⁰⁸ Novelou 233/2013 zákona o silničním provozu došlo k zákonné změně ustanovení § 5 odst. 2, které nově stanovuje, že řidič nesmí:

- „požít alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen "alkoholický nápoj") nebo užít jinou návykovou látku během jízdy,
- řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné

---

¹⁰⁸ Zákon č. 297 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

*návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpisu se řidič považuje za ovlivněného jinou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.*¹⁰⁹

Cílem novely mělo být upravení způsobu zjištění jiné návykové látky u řidiče. Zákonodárce obligatorně stanovil, že řidič se považuje za ovlivněného jinou návykovou látkou, pokud je její množství zjištěno v krevním vzorku řidiče. Nová úprava vymezila, že jednoznačným důkazním materiálem o ovlivnění jinou návykovou látkou řidiče je zjištěné množství v krevním vzorku řidiče. Další podmínkou, aby se řidič mohl považovat za ovlivněného jinou návykovou látkou, je skutečnost, že zjištěné množství v krevním vzorku řidiče musí dosáhnout *limitní hodnoty* stanovené prováděcím právním předpisem.

Novela 233/2013 zákona přinesla do procesního řízení o přestupcích na úseku toxikomanie povinnost zjistit minimálně limitní hodnotu jiné návykové látky v krevním vzorku dle Nařízení vlády č. 41/2014¹¹⁰ (dále jen nařízení vlády).

Zákonodárce novelou 233/2013 reflektoval na do té doby neupravenou právní úpravu zákona o silničním provozu, neboť nebylo zřejmé, jakým způsobem zjišťovat, zda řidič řídí vozidlo pod vlivem jiné návykové látky a zároveň nebyly upraveny limitní hodnoty, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného jinou návykovou látkou.

Zatímco dne 17. srpna 2013 nabyla účinnosti novela 233/2013, kterou se novelizoval zákon o silničním provozu, teprve dne 2. dubna 2014 nabylo účinnosti Nařízení vlády ze dne 26. února 2014, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného jinou návykovou látkou.

---

¹⁰⁹ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 5

¹¹⁰ Nařízení vlády č. 41/2014 ze dne 26. února 2014, § 1

V praxi správních orgánů došlo k situaci, že více než šest měsíců po novele 233/2013, kterou bylo obligatorně stanoveno, že správní orgány jsou povinny zjistit ovlivnění jinou návykovou látkou z krevního vzorku řidiče a komparovat tuto hodnotu s limitní hodnotou uvedenou v nařízení vlády, stále nebyly limitní hodnoty stanoveny. V ustanovení § 1 nařízení vlády jsou ode dne 2. dubna 2014 stanoveny limitní hodnoty uvedené v tabulce č. 3.¹¹¹

Tabulka 2: Limitní hodnoty jiných návykových látek

Mezinárodní nechráněný název návykové látky v českém jazyce	Limitní hodnota návykové látky v krevním vzorku (ng/ml)
Delta-9- tetrahydrokanabinol (9THC)	2
Amfetamin	25
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDMA)	25
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDA)	25
Benzoylekgonin	25
Kokain	25
Morfin	10

Zdroj: Nařízení vlády č. 41/2014 ze dne 26. února 2014, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, Přepřacováno. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2014, částka 17, s. 354. Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Po účinnosti novely 233/2013 je v praxi správních orgánů po oznámení přestupku správním orgánem vyhodnocen orientační výsledek na jinou návykovou látku provedenou testem Drug Whipe 5+ společně s laboratorním výsledkem na jinou návykovou látku v moči. Pokud jiná návyková látka v biologickém materiálu – moči není zjištěna, správní orgán věc oznámení přestupku odloží v souladu s ustanovením § 66 zákona o přestupcích, neboť došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku.

Pokud je výsledek na jinou návykovou látku pozitivní, řidiči je zasláno písemné vyhotovení sdělení obvinění a rovněž je vyrozuměn o ustanovení znalce z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Znalec na základě údajů o přítomnosti jiných návykových látek v krevním vzorku řidiče určí hodnotu jiné návykové látky. Správní orgán

¹¹¹ Nařízení vlády č. 41/2014, částka 17, strana 354 Sb. ze dne 26. února 2014, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, § 1

vyhodnotí výsledek znaleckého zkoumání a dále hodnotí, zda se jedná o přešupek či trestný čin.

Pokud se jedná o podezření ze spáchání trestného činu, správní orgán postoupí spisový materiál státnímu zástupci v souladu s § 71 zákona o přestupcích a řízení se zastaví v souladu s ustanovením § 76 zákona o přestupcích. O zastavení řízení správní orgán vydá usnesení, které poznamená do spisu a účastník se o tomto úkonu vyrozumí.

Hranice mezi přestupkem a přečinem u jiných návykových látek stále zůstává legislativně neupravená, tj. není zákonodárci stanoveno, při jaké hodnotě návykové látky je vyloučena způsobilost řídit vozidlo. Vyloučení způsobilosti posuzuje správní orgán v současné době dle Ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaného Psychiatrickou nemocnicí Bohnice, a to na popud Krajského soudu v Plzni, ve věci čj: 7 To 269/2014, ze dne 28. srpna 2014. Ze závěru uvedeného v Ústavním znaleckém posudku vyplývají informace uvedené v tabulce č. 3 a 4.¹¹²

Tabulka 3: Hladiny met/amfetaminu v séru při řízení motorového vozidla

Hladiny met/amfetaminu v séru při řízení motorového vozidla	Vliv na řidiče
menší než 25 ng/ml	bez vlivu na řidičské schopnosti
25 – 200 ng/ml	negativní ovlivnění řidičských schopností tj. přešupek
větší než 200 ng/ml	podstatné negativní ovlivnění řidičských schopností tzv. stav vylučující způsobilost řízení vozidla , tj. přečim

Zdroj: Ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaný Psychiatrickou nemocnicí Bohnice na popud Krajského soudu v Plzni, ve věci čj: 7 To 269/2014, ze dne 28. 08.2014, Přepřacováno [1. 11. 2016],

Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

¹¹² Ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaný Psychiatrickou nemocnicí Bohnice dle žádosti Krajského soudu v Plzni, ve věci čj: 7 To 269/2014, ze dne 28. 08.2014.

Tabulka 4: Hladiny D9-THC v séru při řízení motorového vozidla

Hladiny D9-THC v séru při řízení motorového vozidla	Vliv na řidiče
menší než 2 ng/ml	bez vlivu na řídičské schopnosti
2 – 10 ng/ml	negativní ovlivnění řídičských schopností tj. přestupek
větší než 10 ng/ml	podstatné negativní ovlivnění řídičských schopností tzv. stav vylučující způsobilost řízení vozidla , tj. přečin

Zdroj: Ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaný Psychiatrickou nemocnicí Bohnice na popud Krajského soudu v Plzni, ve věci čj: 7 To 269/2014, ze dne 28. 08.2014, Přepracováno [1. 11. 2016],
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Pokud správní orgán vyhodnotí, že se jedná o přestupek, tj. zjištěná hodnota jiné návykové látky je minimálně v limitní hodnotě dle nařízení vlády, avšak nepřevyšuje hodnotu dle Ústavního znaleckého posudku, předvolá obviněného k ústnímu jednání, v rámci kterého dojde k provedení důkazů a vyjádření obviněného. Pokud již není další dokazování nutné a provedené důkazy jsou dostačující, správní orgán vydá rozhodnutí ve věci samé.

4.2 OBJEKTIVNÍ ODPOVĚDNOST PROVOZOVATELE VOZIDLA

Právní odpovědnost je jeden z nejzákladnějších a nejstarších právních institutů, bez které by nemohly být osoby za protiprávní jednání postihovány. Právní odpovědnost lze obecně dělit na subjektivní a objektivní.¹¹³

V případě řešení správního deliktu provozovatele vozidla se nejedná o obdobu trestního řízení, v řízení o správním deliktu není rozhodováno o vině, jedná se o objektivní právní odpovědnost, tj. o odpovědnost za výsledek, nikoliv o postih v důsledku trestního obvinění.

Subjektivní odpovědnost je porušení právních předpisů fyzickými osobami, a je to odpovědnost za zavinění. V řízení o přestupcích postačuje zavinění z nedbalosti. Objektivní odpovědnost je odpovědnost za výsledek, proto není předpokladem zavinění. Objektivní odpovědnost provozovatelů vozidel je hmotněprávně upravena v zákoně

¹¹³ HARVÁNEK, Jaromír. *Teorie práva*. 2008, s. 392

o silničním provozu, ve kterém jsou dále rovněž vymezeny skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, bodový systém a základní pravidla a povinnosti účastníků silničního provozu.¹¹⁴

Dne 19. ledna 2013 nabyl účinnosti zákon č. 297/2011 Sb., kterým se novelizoval zákon o silničním provozu (dále jen novela).¹¹⁵ Novela zavedla do českého právního řádu institut objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Dle důvodové zprávy byla hlavním argumentem implementace objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla faktická beztretnost u přestupků zjištěných automatickými systémy vedoucí ke snížení autority.¹¹⁶

Provozovateli vozidla jednoznačně plynou závazky veřejnoprávního a soukromoprávního charakteru a bezpochyby existuje veřejný zájem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva.

Cílem novely mělo být zvýšení efektivnosti při řešení přestupku, tzn. zvýšení možné míry potrestání za zaznamenaný přestupek. V rámci projednávání ústavnosti návrhu novely bylo uvedeno: *„Rozhodujícím faktem pro posouzení ústavnosti návrhu je skutečnost, že sankce je stanovena zákonem a nový institut je jedno z posledních řešení, které lze považovat za ústavně konformní. Pokud by neměl nový institut podporu, problematika spojená s osobou blízkou by se řešila zásahem do ústavního pořádku České republiky, tedy změnou ústavního zákona a změnou Listiny základních práv a svobod. Navrhovanou novelou by již nebylo možné se pouze „vymlouvat“ na osobu blízkou. Pokud by majitel vozidla někomu půjčil vozidlo, bude mít možnost se následně s řidičem, kterého nechce uvést správnímu orgánu, vyrovnat, přitom přestupek bude potrestán.“*¹¹⁷

Zákonodárce novelou reflektoval na zavedenou praxi provozovatelů vozidel v rámci řešených přestupků na úseku dopravy a s tím spojenou praktickou nemožnost postihu zjištěných deliktů. Psané právo je zapotřebí upravovat v souladu s tím, jak se jednání ve společnosti a s tím spojená běžná praxe vyvíjí, proto postupoval zákonodárce tak,

---

¹¹⁴ JIČÍNSKÁ, Jitka. Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy. 2015, s. 32

¹¹⁵ Zákon č. 297 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

¹¹⁶ Důvodová zpráva k návrhu novely zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu ze dne 3. března 2011

¹¹⁷ Těsnopisecká zpráva z 10. schůze Senátu Parlament České republiky ze dne 22. července 2011

aby právo bylo v co nejvyšší možné míře vymahatelné a přestupky na úseku dopravy nezůstaly nepotrestány.

Před novelou se správního deliktu dopouštěly zpravidla právnické osoby nebo fyzické osoby podnikající. Po novele zákona je odpovědnou osobou za správní delikty i nepodnikající fyzická osoba.

Změnou právní úpravy zákona o silničním provozu bylo implantováno ustanovení § 125f nazvané „*Správní delikt provozovatele vozidla*“, jako zvláštní druh objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek spáchaný motorovým vozidlem provozovatele. Zároveň došlo k novelizaci ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, v němž je po účinnosti novely závazně stanovena skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla. Provozovatel má nově povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.¹¹⁸

Předpokladem odpovědnosti provozovatele je naplnění všech níže uvedených podmínek:

- *„Porušení pravidel bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy (zejména instalovaným radarem) při dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání.*
- *Porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu.*
- *Porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.“¹¹⁹*

Před zavedením objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla správní orgány konkrétnímu řidiči dokazovaly, že přestupek spáchal konkrétní řidič, a to alespoň nedbalostním jednáním. Po přijetí novely není žádné zavinění ve vztahu k porušení povinností a pravidel konkrétním řidičem vyžadováno. Po novele zákona je provozovatel vozidla za správní delikt odpovědný vždy, ledaže by se odpovědnosti zprostil tzv. liberačními důvody. Liberačním důvodem je dle ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu skutečnost, jestliže provozovatel vozidla prokáže, že v době před

---

¹¹⁸ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 10 odst. 3, § 125f

¹¹⁹ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125f odst. 2

porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo vozidlo odcizeno, byla odcizena jeho tabulka s přidělenou registrační značkou, anebo podal provozovatel vozidla před spácháním deliktu žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.¹²⁰

Hlavním úmyslem zákonodárce při legislativní úpravě zákona o silničním provozu bylo postihnout zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben použitím vozidla při provozu na pozemních komunikacích. K tomuto Nejvyšší správní soud dne 11. 12. 2014 v rozhodnutí č. 3As 7/2014 vyslovil názor: „*Takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*“¹²¹

4.2.1 PRÁVNÍ STAV PŘED PŘIJETÍM NOVELY

Před přijetím novely se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustila správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla:

- *„přikázal nebo dovolil, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje technické podmínky stanovené zvláštním předpisem,*
- *svěřil řízení vozidla osobě, která není dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla,*
- *svěřil řízení motorového vozidla osobě, která není držitelem příslušného řidičského oprávnění,*
- *přikázal nebo svěřil samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.*
- *nezajistil, aby barevné provedení a označení vozidla bylo provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením a označením vozidle Vojenské policie, policie, celní správy, obecní policie a Vězeňské služby*
- *použil antiradar.*“¹²²

---

¹²⁰ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125f odst. 5

¹²¹ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. prosince 2014 č. 3As 7/2014-21

¹²² Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 10 odst. 1

Z výše uvedeného vyplývá, že před novelou provozovatel vozidla neměl obecně stanovenou zákonnou povinnost zajistit, aby při použití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu.

Před novelou zákona policie správnímu orgánu oznámila porušení pravidel silničního provozu bez zjištění totožnosti řidiče, přičemž jediným důkazním materiálem byla zpravidla fotografie vozidla s naměřenou rychlostí jízdy či fotografie zaparkovaného vozidla v rozporu s pravidly silničního provozu. Správní orgán postupoval v rámci řešení oznámeného deliktu tak, že předvolal provozovatele vozidla k podání vysvětlení. Provozovatel vozidla se dostavil k podání vysvětlení, byl ztotožněn a dle ustanovení § 60 zákona o přestupcích řádně poučen o povinnosti podat vysvětlení k prověření došlého oznámení přestupku. Zároveň byl provozovatel vozidla poučen, že může odepřít podání vysvětlení, pokud by osobám jemu blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, případně za trestný čin nebo pokud by porušil státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.¹²³

Správní orgán vyzval provozovatele i identifikaci osoby řidiče. Po sdělení identifikačních údajů osobě řidiče správní orgán vyhotovil protokol o podání vysvětlení a následně zahájil řízení o přestupku s touto osobou, nejčastěji vydáním příkazu o uložení sankce pokuty, anebo předvolal zjištěného řidiče k podání vysvětlení a v rámci podání vysvětlení takové osobě uložil blokovou pokutu.

Provozovatel vozidla měl i před novelou povinnost znát údaje o řidiči, kterému svěřil vozidlo. Nemohl se tedy ve své výpovědi omezit na uvedení, že nezná řidiče, anebo uvést seznam osob, kterým vozidlo k řízení svěřuje, neboť by se tím dopustil přestupku dle ustanovení § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu, v příčinné souvislosti s porušením § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.¹²⁴

Před novelou zákona provozovatel ve většině případů po poučení využil svého práva a odepřel podání vysvětlení k osobě řidiče s tím, že zná osobu řidiče, avšak pokud by sdělil jeho totožnost, hrozilo by osobě blízké nebezpečí postihu za přestupek. Osobou blízkou zákon o přestupcích před novelou zákona, tj. ke dni 18. ledna 2013, definoval: „*Příbuzný*

¹²³ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, § 60 odst. 1

¹²⁴ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125c odst. 2

*v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel, partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako újmu vlastní.*¹²⁵

Pokud správní orgán po podání vysvětlení provozovatelem vozidla před novelou neustanovil řidiče, oznámení přestupku odložil dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájit správní řízení proti určité osobě. Přestupce nebyl zjištěn, a proto nemohlo dojít k uložení sankce osobě, která porušila dopravní předpisy a zároveň nedošlo k provedení záznamu o spáchaném přestupku do evidenční karty řidiče Centrálního registru řidičů, případně k zápisu bodového hodnocení řidiče.

V obsahu důvodové zprávy k návrhu novely zákona o silničním provozu je mimo jiné konstatováno, že pro některé řidiče není jiné odrazující sankce od páchaní dopravních přestupků, než zákaz řízení motorových vozidel.¹²⁶

Dle předchozí právní úpravy se řešení přestupků neztotožněných řidičů stalo neefektivní, neboť provozovatelé vozidel začali využívat či zneužívat svého práva a ve výpovědích činěných v rámci správního řízení se ve značné míře odkazovali na osobu blízkou. Zákonodárci reagovali na neutěšený stav novelou zákona o silničním provozu. Inspirací pro zákonodárce bylo zejména rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, který deklaroval, že princip objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za méně závažné dopravní přestupky, zakotvený v příslušném vnitrostátním předpisu, není v rozporu s ustanovením čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a je v něm závazně stanoveno, že: *„Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.*“¹²⁷ Toto ustanovení se vztahuje i na přestupkové řízení.

---

¹²⁵ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ke dni 18. 01. 2013, § 68 odst. 4

¹²⁶ Důvodová zpráva k návrhu novely zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu ze dne 3. března 2011

¹²⁷ Zákon č. 209 ze dne 21. února 1991 Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6

4.2.2 APLIKACE SPRÁVNÍHO DELIKTU PROVOZOVATELE VOZIDEL PO NOVELE

Správní orgán obce s rozšířenou působností, věcně, místě a funkčně příslušný k řešení přestupků na úseku dopravy, postupuje po oznámení přestupku od policie dle dikce zákona o silničním provozu.

Přestupek je oznámen na „registrační značku vozidla“, proto správní orgán dle tohoto identifikačního znaku provede lustraci prostřednictvím Centrálního registru vozidel a zjistí tak osobu provozovatele vozidla, kterým byl spáchán přestupek. Provozovatelem může být fyzická osoba, fyzická osoba podnikající i právnická osoba.

Správní orgán zjišťuje, zda existují liberační důvody, pro které by provozovatel vozidla neodpovídal za skutečnost, že jeho vozidlem byla porušena pravidla silničního provozu. Pokud právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu, správní orgán dle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu bezodkladně po zjištění přestupku vyzve provozovatele vozidla k uhrazení stanovené částky. Musí být splněna podmínka, že totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.¹²⁸

Určená částka je stanovena ve stejné výši jako pokuta v blokovém řízení, a je splatná do patnácti dnů od doručení výzvy. Výzva je vyhotovena písemně a její součástí je zpravidla fotografická dokumentace předmětného vozidla. Při stanovení výše částky správní orgán přihlédne k závažnosti porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.¹²⁹

V ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu jsou obligatorně uvedeny údaje, které má výzva obsahovat. Jedná se o popis skutku s označením místa a času spáchání přestupku, označení přestupku, výši určené částky, datum splatnosti a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení o tom, že pokud provozovatel neuhradí částku, může

---

¹²⁸ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125h

¹²⁹ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125h

písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla a rovněž, že v případě uhrazení částky po dni splatnosti bude tato obecním úřadem bezodkladně vrácena provozovateli vozidla.¹³⁰

Provozovatel vozidla, kterým došlo k porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, má možnost:

- přijmout odpovědnost za řidiče vozidla a uhradit stanovenou částku,
- oznámit identifikační údaje řidiče vozidla správnímu orgánu,
- nereflektovat na písemnou výzvu s tím, že bude správním orgánem projednán správní delikt provozovatele vozidla.

Pokud provozovatel vozidla uhradí částku uvedenou ve výzvě ve stanovené lhůtě, správní orgán věc odloží dle ustanovení § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu.¹³¹ Tato varianta řešení zjištěného dopravního přestupku je pro řidiče výhodná, neboť do evidenční karty řidiče nejsou zapsány tzv. trestné body a pokuta. Výzvu lze považovat za možnost vyřízení dopravního deliktu pouze zaplacením stanovené částky, která je zpravidla nižší než pokuta uložená v rámci správního řízení.

Pokud provozovatel vozidla stanovenou částku neuhradí a namísto toho písemně sdělí údaje o totožnosti řidiče vozidla, považuje se přijaté sdělení za podání vysvětlení. Provozovatel tímto splnil svoji povinnost a dále bude věc řešena s oznámeným řidičem. Ztotožněnému řidiči následně správní orgán zašle příkaz s určením sankce za spáchaný přestupek, anebo předvolání k podání vysvětlení, v rámci kterého lze věc vyřešit uložením blokové pokuty. Pokuta bude následně zaznamenána v evidenční kartě řidiče.

Pokud provozovatel vozidla v zákonem stanovené lhůtě neuhradí částku uvedenou ve výzvě a ani neoznámí osobu řidiče, správní orgán pokračuje v šetření přestupku. V praxi probíhá pokračování v šetření přestupku tak, že správní orgán písemně vyzve provozovatele vozidla k podání vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku. V písemnosti správní orgán uvede základní informace o spáchaném přestupku a obeznámí provozovatele vozidla, že nedošlo ve stanovené lhůtě k uhrazení určené částky a nebyla správnímu orgánu oznámena osoba řidiče. V této písemnosti je provozovatel vozidla

---

¹³⁰ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125h

¹³¹ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125h odst. 5

vyzván ke ztotožnění osoby řidiče vozidla v předmětné době, aby mohl správní orgán vést řízení o přestupku s touto osobou. K tomuto úkonu stanoví správní orgán pořádkovou lhůtu. Pokud ani na tuto výzvu provozovatel vozidla nijak nereflkuje, správní orgán věc odloží dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, „*jestliže do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.*“¹³²

Po odložení přestupku správní orgán zahájí řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, který se projednává až poté, co učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a zároveň jsou splněny následující zákonné podmínky:

- „*správní orgán nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*
- *řízení o přestupku správní orgán zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*“¹³³

Za správní delikt lze uložit pokutu do 10.000,- Kč s přihlédnutím k závažnosti porušení pravidel silničního provozu. Pokud je zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinnosti řidiče.¹³⁴ Správní delikt provozovatele vozidla o uložení pokuty se zahajuje zpravidla vydáním příkazu, proti kterému lze podat odpor, a to do 8 dnů ode dne jeho oznámení ke správnímu orgánu, který příkaz vydal. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Po podaném odporu správní orgán rozhodne, zda je nutné pokračovat v řízení ve věci předvoláním účastníka k ústnímu jednání.¹³⁵

Ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu závazně uvádí, že ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.¹³⁶ Při projednávání správních deliktů provozovatelů vozidel zákon o silničním provozu nestanovuje nařízení ústního jednání. Správní orgán ústní jednání neprovede, pokud není nezbytné ke splnění účelu řízení, a to zejména

---

¹³² Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, § 66 odst. 3

¹³³ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125f bod 4

¹³⁴ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125f bod 3

¹³⁵ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 150 odst. 3

¹³⁶ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 49 odst. 1

v případě, kdy provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu stanovená zákonem o silničním provozu a ze spisového materiálu a z provedeného dokazování mimo ústní jednání vyplývá bez jakýchkoliv rozumných pochybností porušení pravidel. V souvislosti s touto problematikou lze poukázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu.¹³⁷

Lze shrnout, že Nejvyšší správní soud České republiky nahlíží na problematiku naplnění ustanovení § 53 odst. 6 správního řádu tak, že o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Důkaz se provede tím způsobem, že se listina přečte nebo sdělí její obsah, a to ve vazbě na ustanovení § 18 odst. 1 správního řádu, které stanovuje, že o ústním jednání a podání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, se sepisuje protokol, optikou ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního, tj. optikou zásahu do procesních práv účastníka řízení.

V centru pozornosti pak stojí otázka, zda se měl účastník řízení možnost s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formálně dodržen postup stanovený v § 53 odst. 6 správního řádu ve vazbě na § 18 odst. 1 správního řádu. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a umožnění účastníkům řízení se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze pak provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgán nemá povinnost realizovat ústní jednání, neboť takovou povinnost správní řád nestanoví a nelze ji ani dovodit z § 49 odst. 1 správního řádu. Jestliže ve spisové dokumentaci jsou obsaženy dostatečné listinné důkazy, například fotografie vozidla a dopravního značení, pak není dána podmínka nezbytnosti ústního jednání. Za takové situace pak lze bez jakýkoliv pochybností uzavřít, že důkazy byly provedeny zákonným způsobem podle § 53 odst. 6 správního řádu. O provedení důkazů listinou se učiní záznam do spisu.

---

¹³⁷ Rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 107/2011 ze dne 12.4.2012, č.j. 6 As 51/2007 - 228 ze dne 22.10.2008, č.j. 1 As 125/2011 - 163 ze dne 11.1.2012 a č.j. 3 As 29/2011 - 51 ze dne 8.2.2012, dostupné na www.nssoud.cz

Pokud správní orgán rozhodne, že není zapotřebí předvolávat účastníka po podaném odporu k ústnímu jednání, oznámí ukončení dokazování a v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu před vydáním rozhodnutí dává účastníku možnost řízení seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Správní orgán poskytuje k těmto úkonům přiměřenou lhůtu a stanoví konkrétní termín. Správní orgán dále vyrozumívá účastníky o tom, že ve stanoveném termínu bude ve smyslu ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu provedeno dokazování mimo ústní jednání, tj. budou provedeny listinné důkazy z předmětného spisového materiálu, je jsou podkladem pro vydání rozhodnutí. Po provedení dokazování mimo ústní jednání správní orgán přistoupí k vyhotovení rozhodnutí ve věci, proti kterému má účastník řízení právo podat řádný opravný prostředek, tj. odvolání.

5 EMPIRICKÁ ČÁST

Cílem empirické části diplomové práce je získání, vyhodnocení a komparace statistických dat se zaměřením na vývoj řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji.

Dalším cílem práce je vyhodnocení statistických dat se zaměřením na posouzení vymahatelnosti práva při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči v souvislosti s novelou zákona o silničním provozu.

5.1 PRŮZKUMNÝ PROBLÉM A HYPOTÉZY

5.1.1 VÝVOJ ŘÍZENÍ VOZIDEL POD VLIVEM ALKOHOLU A JINÝCH NÁVYKOVÝCH LÁTEK V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Na základě teoretických poznatků a praktických zkušeností byl stanoven průzkumný problém, kterým bylo zjištění vývoje řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji.

Pro účely šetření byla stanovena hypotéza:

H1 Řidiči pod vlivem alkoholu řídí vozidla častěji než řidiči pod vlivem návykových látek.

5.1.2 VYMAHATELNOSTI PRÁVA PŘI ŘEŠENÍ PŘESTUPKŮ SPÁCHANÝCH NEUSTANOVENÝMI ŘIDIČI PO NOVELE ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU

Druhým průzkumným problémem bylo stanovení posouzení vymahatelnosti práva při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči po novele zákona o silničním provozu.

Pro účely šetření byla stanovena hypotéza:

H2 Po novele zákona dochází k úhradě sankce provozovatelem vozidla častěji než před novelou.

5.2 METODY A PRŮZKUMNÝ SOUBOR

K posouzení vývoje řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji byla zvolena metoda sběru a zpracování statistických dat získaných vlastním šetřením z evidencí Policie České republiky v období od roku 2011 do 2015. Získaná data byla vyhodnocena, graficky zpracována a interpretována.

V průzkumném šetření zaměřeném na posouzení vymahatelnosti práva při řešení dopravních přestupků, které byly spáchány neztotožněnými řidiči před a po novele zákona o silničním provozu, byla zvolena metoda frekvenční obsahová analýza dokumentů. Obsahová analýza byla uskutečněna kvantitativním způsobem. „*Při kvantitativní obsahové analýze se obsahové prvky textu matematicky zpracují a vyjádří se jejich frekvence, pořadí nebo stupeň. Při kvantitativní analýze je obsah textu, který je sám o sobě kvalitativní, převeden na kvantitativní míru.*“¹³⁸

Analýza obsahů dokumentů byla zpracována ze spisových materiálů Odboru dopravy - obecního živnostenského úřadu Městského úřadu Kostelec nad Orlicí za období od roku 2011 do 2015. K provedení obsahové analýzy textu byly pro účely průzkumu vybrány protokoly o podání vysvětlení vyhotovené s provozovateli vozidel. V dokumentech byla vyhledána vyjádření provozovatelů vozidel k osobě řidiče a zjištěna četnost výskytu odkazů na spáchání přestupku osobou blízkou a četnost vyřešení přestupku uložením sankce. Získaná data byla vyhodnocena, graficky zpracována a interpretována. Jako výklad sledovaných jevů v procesu zkoumání byl zvolen statistický způsob, který se opírá o údaje kvantitativní povahy. Z důvodu získání většího průzkumného souboru, jenž by přesněji vypovídal o průzkumném problému, byla získána statistická data od všech obcí s rozšířenou působností Královéhradeckého kraje, ve kterých dochází k řešení dopravních přestupků.

5.3 VÝSLEDKY A INTERPRETACE

H1 Řidiči pod vlivem alkoholu řídí vozidla častěji než řidiči pod vlivem jiných návykových látek.

---

¹³⁸ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu: Základy kvantitativního výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislavě, 2008, s. 146

K ověření hypotézy H1 byla zvolena metoda sběru a zpracování statistických dat se zaměřením na řízení vozidel pod vlivem alkoholu a pod vlivem jiných návykových látek.

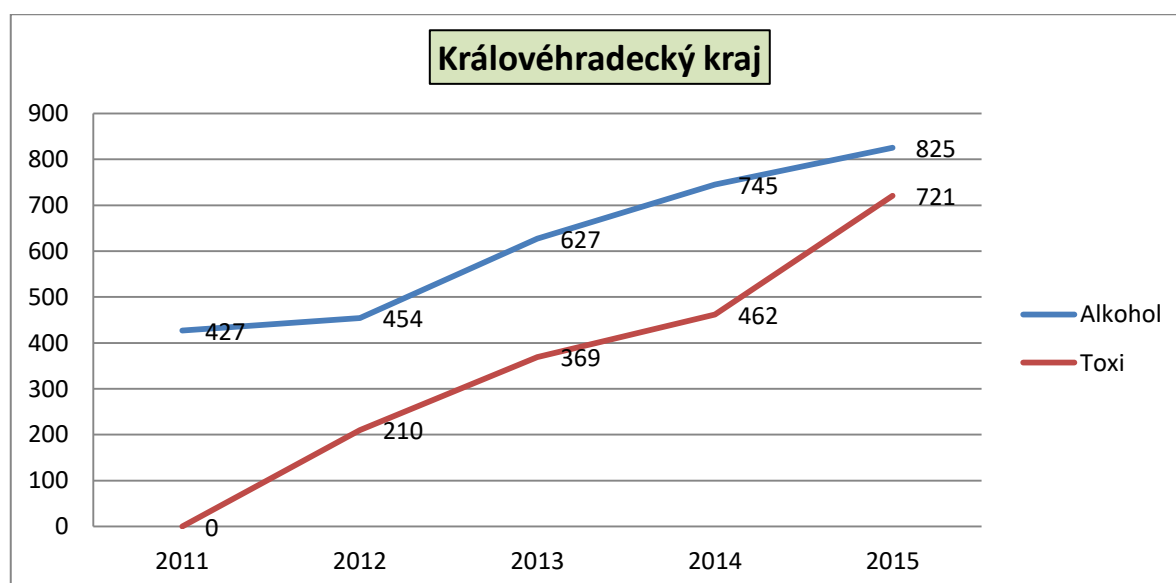
Vyhodnocením získaných dat bylo zjištěno, že v případě řízení vozidla pod vlivem alkoholu v Královéhradeckém kraji bylo zjištěno:

- v roce 2011 celkem 427 případů,
- v roce 2012 celkem 453 případů,
- v roce 2013 celkem 627 případů,
- v roce 2014 celkem 745 případů,
- v roce 2015 celkem 825 případů.

Vyhodnocením získaných dat bylo zjištěno, že v případě řízení vozidla pod vlivem jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji bylo zjištěno:

- v roce 2011 celkem 0 případů,
- v roce 2012 celkem 210 případů,
- v roce 2013 celkem 369 případů,
- v roce 2014 celkem 462 případů,
- v roce 2015 celkem 721 případů.

Graf 2: Vývoj počtu přestupků alkohol/jiné návykové látky Královéhradecký kraj

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Z grafického znázornění č. 2 vyplývá, že je stálý nárůst řízení vozidel pod vlivem alkoholu i návykových látek. Nelze objektivně uvést, zda je to tím, že řidiči řídí vozidla více pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, nebo zda dochází ke zvýšené kontrolní činnosti orgánů Policie ČR se zaměřením na užití alkoholu či jiných návykových látek. Z provedené analýzy jednoznačně vyplývá významný nárůst řízení vozidel pod vlivem jiných návykových látek. V roce 2011 nebyl zjištěn ani jeden případ řízení vozidla pod vlivem jiných návykových látek, protože Policie ČR neprováděla při silničních kontrolách testy ke zjištění užití jiných návykových látek, neboť hlídky Policie ČR nedisponovaly orientačními testery.

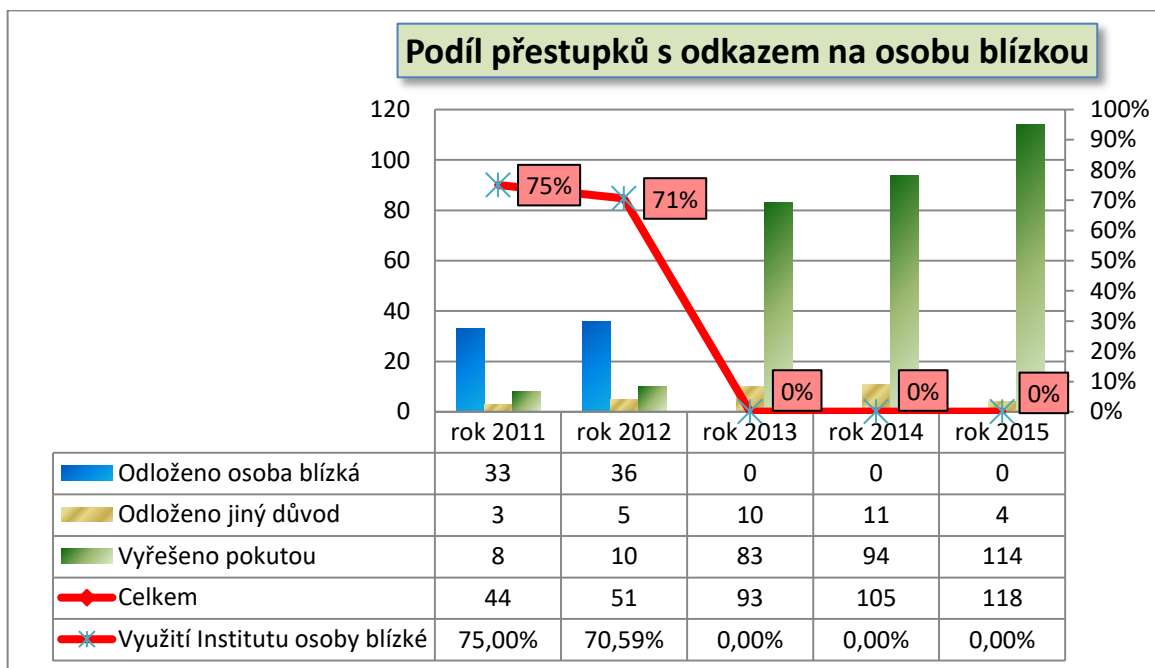
Porovnáním předpokladu se statistickými daty je možné dojít k jednoznačnému závěru, že byla potvrzena platnost hypotézy H1. Šetření prokázalo, že řidiči řídí vozidla častěji pod vlivem alkoholu než pod vlivem jiných návykových látek. Z vyhodnocení dat dále vyplývá, že počet řízení pod vlivem jiných návykových látek je stále stoupající a přibližující se počtu řízení pod vlivem alkoholu. Pokud bude tento trend pokračovat i v budoucím období, lze předpokládat, že počet zjištěných řízení pod vlivem jiných návykových látek vyrovná, případně překoná počet zjištěných řízení pod vlivem alkoholu.

H2 Po novele zákona dochází k úhradě sankce provozovatelem vozidla častěji než před novelou.

K ověření hypotézy H2 byla zvolena metoda frekvenční obsahová analýza dokumentů. Vyhodnocením dat bylo zjištěno, že před novelou zákona se provozovatelé vozidel v 75,00 % v roce 2011 a v 70,59 % v roce 2012 odkázali ve svých výpovědích na řízení osobou blízkou, nesdělili identifikační údaje řidiče a z tohoto důvodu nebyli pachatelé přestupků potrestáni za porušení dopravních předpisů. Po novele zákona se v roce 2013 a 2014 provozovatelé vozidel již ani v jednom případě neodkázali na osobu blízkou, jak je znázorněno v grafu č. 3.

Graf 3: MÚ Kostelec nad Orlicí, vymahatelnost postihů za přestupky

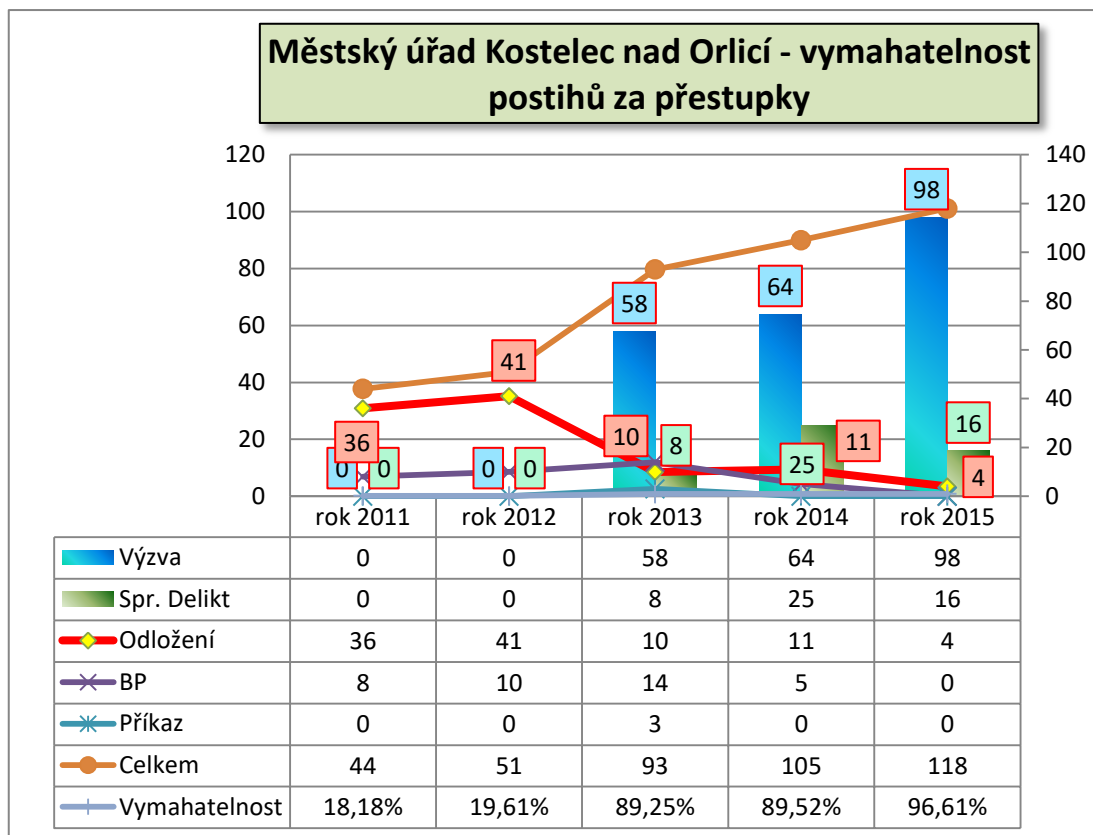

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
 Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Vyhodnocením dat z Odboru dopravy – obecního živnostenského úřadu Městského úřadu v Kostelci nad Orlicí bylo dále zjištěno, že správním orgánem bylo oznámeno přestupků spáchaných neustanovenými řidiči:

- v roce 2011 celkem 44 případů, z toho 36 věcí bylo odloženo,
- v roce 2012 celkem 51 případů, z toho 41 věcí bylo odloženo,
- v roce 2013 celkem 93 případů, z toho bylo 10 věcí odloženo,
- v roce 2014 celkem 105 případů, z toho bylo 11 věcí odloženo,
- v roce 2015 celkem 118 případů, z toho byly 4 věci odloženy.

Graf 4: Městský úřad Kostelec nad Orlicí, vývoj počtu úhrady sankcí

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

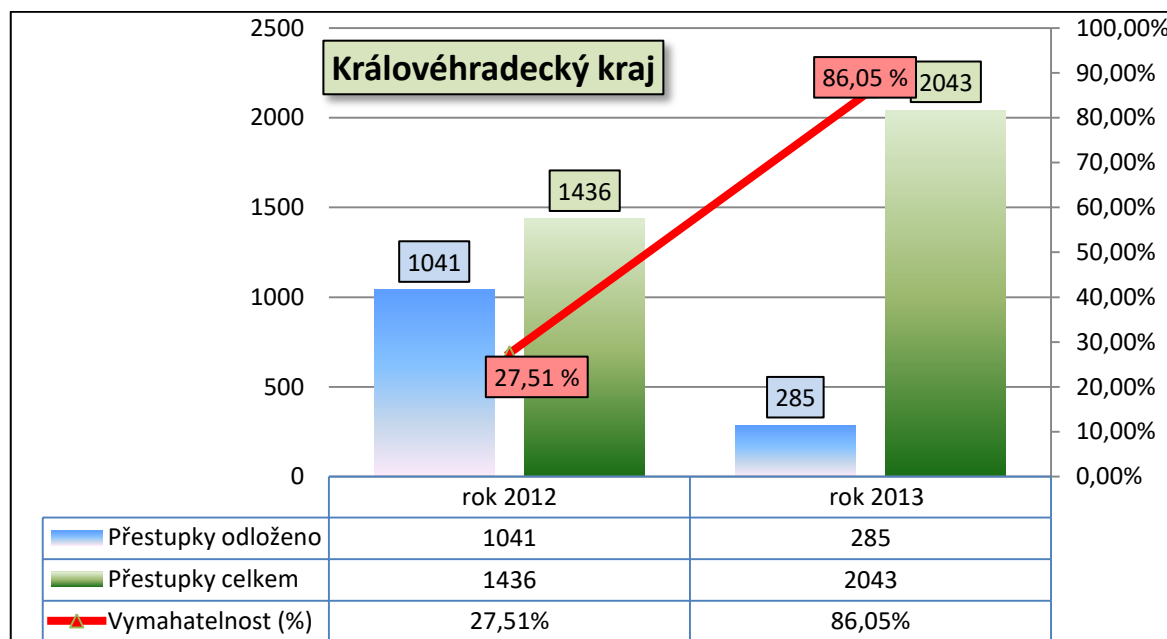
Z grafického znázornění č. 4 je patrné, že před novelou zákona byla sankce uhrazena v 18,18 % v roce 2011 a v 19,61 % v roce 2012. Po novele zákona byla sankce uhrazena celkem v 89,25 % v roce 2013, v 89,52 % v roce 2014 a v 96,61% v roce 2015.

Z důvodu získání většího průzkumného souboru, jenž by přesněji vypovídal o průzkumném problému, byla k ověření hypotézy H2 získána statistická data od jednotlivých obcí s rozšířenou působností Královéhradeckého kraje, ve kterých dochází k řešení dopravních přestupků. Statistická data byla získána za období let 2012 a 2013.

Po vyhodnocení statistických dat, znázorněných v grafu č. 5, bylo zjištěno, že v Královéhradeckém kraji bylo před novelou zákona předáno správním orgánům celkem 1436 přestupků neustanovených řidičů v roce 2012, z toho bylo odloženo 1041 přestupků.

V tomto případě byla četnost úhrady sankce 27,51 %. Po novele zákona bylo správním orgánům předáno celkem 2043 případů přestupků neustanovených řidičů v roce 2013, přičemž odloženo bylo 285 přestupků a četnost úhrady sankce byla 86,05 %. Po novele zákona se v Královéhradeckém kraji četnost úhrady sankcí provozovateli vozidel zvýšila oproti předchozímu roku o 58,54 %.

Graf 5: Královéhradecký kraj, vývoj počtu úhrady sankcí

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Porovnáním předpokladu se získanými daty je jednoznačné, že byla potvrzena platnost hypotézy H2. Šetřením bylo prokázáno, že po novele zákona došlo k úhradám uložených částek významně častěji než před novelou, zároveň provozovatelé vozidel přestali používat institut osoby blízké.

6 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ

Průzkumné šetření zaměřené na zjištění četnosti řízení pod vlivem alkoholu a pod vlivem návykových látek se uskutečnilo metodou sběru a zpracování statistických dat získaných vlastním šetřením z evidencí Policie ČR. Analýzou a vyhodnocením dat bylo zjištěno, že je stálý nárůst řízení vozidel pod vlivem alkoholu i jiných návykových látek. Šetřením byl zjištěn významný nárůst řízení pod vlivem jiných návykových látek, což lze přisuzovat zejména zvýšené kontrolní činnosti orgánů policie po vybavení hlídek Policie ČR orientačními testery. Porovnáním předpokladu se statistickými daty byla potvrzena platnost hypotézy H1. Šetření prokázalo, že řidiči řídí vozidla častěji pod vlivem alkoholu než pod vlivem jiných návykových látek. Vývoj v počtu řízení pod vlivem jiných návykových látek je stále stoupající a přibližuje se počtu řízení pod vlivem alkoholu. Lze předpokládat, že pokud tento trend bude pokračovat i v budoucím období, počet zjištěných řízení pod vlivem jiných návykových látek vyrovná, případně překoná počet zjištěných řízení pod vlivem alkoholu.

Průzkumné šetření zaměřené na posouzení vymahatelnosti práva při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči, bylo provedeno metodou obsahová analýza dokumentů. Analýzou a vyhodnocením získaných dat bylo zjištěno, že před novelou zákona byl provozovatel vozidla písemně předvoláván ke správnímu orgánu za účelem zjištění osoby řidiče vozidla. Při podání vysvětlení byl provozovatel vozidla před správním orgánem dotázán ke ztotožnění osoby řidiče. Pokud provozovatel osobu řidiče identifikoval, správní orgán uložil pokutu uvedené osobě. Často docházelo k situaci, že provozovatel vozidla se vyjádřil, že vozidlo řídila osoba blízká, a proto využil svého práva a neuvedl její totožnost. V těchto případech byla věc odložena bez uložení sankce řidiči či provozovateli vozidla.

Po novele zákona, kterým byla do zákona o silničním provozu implantována objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, správní orgán primárně nezjišťuje osobu řidiče, ale provozovatel vozidla má zákonnou odpovědnost, že řidič jeho vozidla je povinen dodržovat pravidla silničního provozu. Po oznámení spáchání přestupku neustanoveným řidičem je provozovateli vozidla zaslána výzva k uhrazení částky stanovené správním orgánem. Pokud provozovatel částku uhradí, správní orgán věc usnesením odloží.

Pokud provozovatel vozidla identifikuje řidiče, správní orgán zahájí řízení o přestupku s ustanoveným řidičem. Jestliže provozovatel vozidla výzvu neuhradí, osobu řidiče neoznámí a správní orgán provede veškerá možná opatření ke zjištění pachatele přestupku, kterého se mu nepodaří zjistit, věc odloží nebo zastaví. Po odložení nebo zastavení věci proti nezjištěnému řidiči správní orgán zahájí řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla.

Při komparaci předpokladu se získanými daty byla potvrzena platnost hypotézy H2. Bylo zjištěno, že po novele zákona je sankce uhrazena provozovatelem vozidla významně častěji než před novelou. Primárním záměrem novely zákona bylo zvýšení míry potrestání za přestupky spáchané neustanovenými řidiči a zvýšení efektivnosti řešení přestupků, což se podařilo a bylo ověřeno i v rámci provedeného průzkumného šetření.

Průzkumným šetřením bylo rovněž zjištěno, že v Královéhradeckém kraji došlo k nárůstu počtu oznámených přestupků na jednotlivé obce s rozšířenou působností. Ze strany policie dochází k četnějšímu oznamování přestupků nezjištěných řidičů správním orgánům, neboť po novele zákona je řidič či provozovatel vozidla za porušení pravidel silničního provozu častěji potrestán a práce policie je efektivní. Zjištěnou skutečnost lze vysvětlit tím, že před novelou zákona mohl být za spáchaný přestupek potrestán výhradně řidič vozidla, přičemž záviselo pouze na provozovateli vozidla, zda řidiče správnímu orgánu uvedl. Po novele zákona je provozovatel vozidla odpovědný za zajištění dodržování pravidel silničního provozu řidičem jeho vozidla. Provedeným šetřením a poznatky z praxe bylo zjištěno, že legislativní změna účinně reguluje chování provozovatelů vozidel.

Záměr empirické části práce, kterým bylo posouzení vývoje řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a vymahatelnosti právních předpisů při řešení přestupků spáchaných nezjištěnými řidiči po novele zákona o silničním provozu, byl splněn.

6.1 AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ V PRAXI S NÁVRHEM LEGISLATIVNÍCH ZMĚN

Při správním řízení se v praxi vyskytují případy, kdy se účastník řízení nechá zastupovat zmocněncem, jenž není advokát. Dle správního řádu je zástupcem účastníka zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec. V případě zastoupení na základě plné moci si může účastník zvolit zmocněnce na základě písemné plné moci. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.¹³⁹ Zmocněncem může být osoba bez právního vzdělání, což v praxi vede k situacím, že fyzické a právnické osoby v mnohých věcech zastupují zmocněnci, kteří mají na zastupování postavenou svoji výdělečnou činnost, většinou pod záštitou pojištění proti pokutám v dopravě. Způsob zastupování takovými zmocněnci je často zaměřen na obstrukční jednání spočívající např. v oznámení řidiče cizince, oznámení řidiče zemřelého, časté oznamování změny v zastupování, nedůvodné námitky k postupům a podjatosti jednotlivých referentů či celého úřadu apod. Doporučením vedoucím ke zlepšení stavu by byla legislativní změna § 31 správního řádu zaměřená na možnost zastupování zákonným zástupcem, opatrovníkem nebo právním zástupcem. Tím by se zamezila možnost nechat se zastupovat jakoukoliv osobou, která nemá absolutně žádnou odpovědnost vůči nikomu.

Ve vztahu k řešení problematiky řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek dosud není přesně právně upravena horní hodnota alkoholu a jiných návykových látek, od které by se jednalo o trestný čin. Doporučením je legislativní úprava spočívající např. v nařízení vlády s jednoznačným vymezením horní hranice alkoholu či jiné návykové látky pro přestupek.

Při řešení přestupků spočívajících v překročení rychlosti jízdy v obci či mimo obec, za které je možné uložit sankci zákaz řízení motorových vozidel, není dle § 118b zákona o silničním provozu¹⁴⁰ dána pravomoc Policii ČR na místě řidiči zadržet řidičský průkaz při překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 40 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 50 km.h⁻¹ a více, anebo při překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 20 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h⁻¹ a více.¹⁴¹ V praxi dochází k situaci,

¹³⁹ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 31-34

¹⁴⁰ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 118b

¹⁴¹ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125c

že řidiči, kterým hrozí sankce zákaz řízení, se vyhýbají správnímu řízení a vedou obhajobu založenou na průtazích a obstrukcích. Lze doporučit legislativní změnu, a to možnost zadržení řidičského průkazu mimo obligatorně uvedených možností v § 118b zákona o silničním provozu i při překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, za které je možné uložit dle ustanovení § 125c odst. 6 zákona o silničním provozu sankci zákazu řízení motorových vozidel, což by dle mého názoru vedlo ke zlepšení vymahatelnosti práva a zlepšení dodržování pravidel silničního provozu.

Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů do evidenční karty řidiče a při provedení záznamu, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno. Dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku.¹⁴² Pokud řidič nesouhlasí s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Pokud shledá správní orgán námitky za oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče. Pokud správní orgán shledá námitky řidiče za neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí. Pokud však podá řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námitky proti provedenému záznamu bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu se přerušuje ode dne doručení námitek do dne, v němž rozhodnutí nabyde právní moci.¹⁴³ Tím zákonodárce umožňuje řidiči, který dosáhl celkového počtu 12 bodů v evidenční kartě řidiče, možnost podat námitky proti všem bodům. Běh lhůty je přerušen do doby rozhodnutí, tzn. řidič je i nadále držitelem příslušného řidičského oprávnění a správní orgán opatřuje podklady pro rozhodnutí – zajišťuje veškeré spisové dokumentace týkající se rozhodnutí o přestupcích řidiče, který podal námitky a které mají vliv na bodové hodnocení. Legislativní změnou, která by zlepšila výkon státní správy, by mohla být možnost podat

¹⁴² Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích, § 125c

¹⁴³ Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích § 123f

námítky do určité lhůty, např. do 3 měsíců ode dne zápisu jednotlivého porušení pravidel silničního provozu do registru řidičů, avšak nikoli po dosažení 12 bodů za všechna porušení mající vliv na bodové hodnocení někdy i za několik let zpětně.

Další možností zlepšení výkonu státní správy na úseku řešení deliktů v dopravě by bylo zavedení správního poplatku za podání odvolání, a to např. ve výši minimálně 1.000,- Kč. Vzhledem k tomu, že odvolateli nemůže být sankce zvýšena a správní poplatek za odvolání není požadován, obvinění ve velké míře využívají tohoto institutu, neboť tzv. „nemají co ztratit.“¹⁴⁴ Poznatky z praxe správního orgánu jsou takové, že tohoto je využíváno obviněnými, kteří chtějí prodloužit dobu počátku sankce zákazu řízení motorových vozidel. Správní orgány druhého stupně jsou v současné době v důsledku platné legislativy zcela vytíženy pod stále narůstajícím počtem podaných odvolání.

---

¹⁴⁴ Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád, § 90

7 ZÁVĚR

V diplomové práci je zpracována problematika správního řízení na úseku dopravy v teorii a praxi a zhodnocen průběh a vývoj správního řízení v souvislosti s legislativními změnami, zejména ve vztahu k objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a k dokazování při řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, přičemž smyslem bylo poukázat na vývoj legislativy České republiky reagující na problémy při vymahatelnosti právních norem. Dílčím cílem práce bylo rovněž poukázat na aktuální praktické problémy správních orgánů s předstřením návrhů legislativních změn.

S přihlédnutím k záměru diplomové práce byly v teoretické části vymezeny základní pojmy související se správním řízením na úseku dopravy, popsáno přípravné a nalézací řízení, typy rozhodnutí a zvláštní druhy řízení. Vzhledem k legislativním změnám byly popsány a komparovány vybrané skutkové podstaty správních deliktů a přestupků v dopravě. Praktická část byla zaměřena na tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla ve vztahu k porušení pravidel silničního provozu řidičem vozidla, což je velmi diskutovaná a dynamicky se vyvíjející problematika. Druhou řešenou problematikou bylo řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, které je považováno za nejzávažnější porušení pravidel silničního provozu a zaslouží si tak nemalou pozornost. V praktické části práce bylo interpretováno průzkumné šetření zaměřené na zjištění a ověření změn po novele zákona o silničním provozu vztahující se k vymahatelnosti právních norem při řešení přestupků spáchaných neustanovenými řidiči a ke změnám v řízení vozidel pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek s posouzením vývojových trendů ve zkoumaných oblastech. V závěrečné části práce bylo poukázáno na aktuální problémy v praxi správních orgánů s předstřením legislativních návrhů vedoucích k zefektivnění správního řízení. V přílohách práce byla v souvislosti s objektivní odpovědností provozovatele vozidla zpracována kazuistika vypovídající o změnách průběhu správního řízení a byly přiblíženy zahraniční právní úpravy při neposkytnutí údajů o řidiči vozidla provozovatelem, které byly inspirací pro české zákonodárce. Při zpracování práce byly využity poznatky z praxe správního orgánu.

Pro účely průzkumného šetření byly v diplomové práci stanoveny dvě hypotézy. První hypotéza předpokládala, že řidiči pod vlivem alkoholu řídí vozidla častěji než řidiči pod

vlivem návykových látek. Druhá hypotéza předpokládala, že po novele zákona o silničním provozu dochází k úhradě sankce provozovatelem vozidla častěji než před novelou. Vyhodnocením průzkumného šetření bylo zjištěno, že dochází ke stálému nárůstu řízení vozidel pod vlivem alkoholu i jiných návykových látek, přičemž u návykových látek se jedná o významný nárůst. Byla potvrzena platnost první hypotézy a bylo zjištěno, že řidiči vozidel častěji řídí pod vlivem alkoholu než pod vlivem jiných návykových látek, ale řízení pod vlivem návykových látek je stále významně stoupající a přibližuje se počtu řízení pod vlivem alkoholu. Pokud tento trend bude pokračovat i v budoucím období, počet zjištěných řízení pod vlivem jiných návykových látek vyrovná, případně překoná počet zjištěných řízení pod vlivem alkoholu. Jestliže by se nejednalo o nárůst způsobený zvýšenou kontrolní činností policie, ale o společenský trend spočívající ve zvětšující se míře užívání návykových látek, mohou nastat další problémy související s bezpečností silničního provozu. Bylo by proto vhodné zkoumat další vývoj v užívání alkoholu a návykových látek v souvislosti s následky dopravních nehod s případnými návrhy legislativních změn. Dále bylo provedeným šetřením zjištěno, že po novele zákona o silničním provozu dochází k úhradě sankce provozovatelem vozidla významně častěji než před novelou a byla tak potvrzena platnost druhé hypotézy. Hlavním smyslem novely měla být podpora efektivnosti řešení přestupků a zvýšení míry potrestání za přestupky spáchané nezjištěnými řidiči, čehož bylo dosaženo a podařilo se ověřit i provedeným průzkumným šetřením.

V práci byly rovněž popsány aktuální praktické problémy správních orgánů při správním řízení s návrhy legislativních změn upravujících oblasti zastupování zmocněnci, stanovení horních hodnot alkoholu a jiných návykových látek, od kterých by se jednalo o trestný čin, zadržení řidičského průkazu při překročení nejvyšší povolené rychlosti, zavedení správního poplatku při odvolání a stanovení lhůty pro podání námítky proti zápisu do registru řidičů za porušení pravidel silničního provozu, neboť je nezbytné reagovat na vývoj a změny v demokratické společnosti a stanovit odpovídající právní normativitu s přihlédnutím k aktuálním problémům správního řízení.

Práce je určena zejména odborné, ale i laické veřejnosti, neboť účastníkem provozu na pozemních komunikacích je chodec, řidič, cyklista, spolucestující nebo provozovatel vozidla a znalosti pravidel silničního provozu a s tím související průběh řízení následující po jejich porušení se může dotknout každého z jeho účastníků.

8 ODBORNÉ PRAMENY

ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1.7.2009*. Praha: Linde, 2009. 742 s. ISBN 978-80-7201-765-2.

ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle stavu k 1.9.2011*. Praha: Linde, 2011. 760 s. ISBN 978-80-7201-859-8.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Kriminální psychologie*. 1. vyd. Praha: Eurounion, 1998. 255 s. ISBN 80-85858-70-3.

ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-475-3.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. Plzeň: A. Čeněk, 2004. 431 s. ISBN 80-86473-86-4.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila a František ČERVINKA. *Forenzní psychologie: psychologie pro soudce, advokáty, státní zástupce, vyšetřovatele, kriminalisty, policisty a pro všechny, kteří se v souvislosti s trestným činem dostanou do kontaktu s policií a soudy*. 1. vyd. Praha: Support, 1994. 206 s.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výskumu: Základy kvantitativního výskumu*. 4. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislavě. 2008. ISBN 978-80-223-2391-8.

HARTL, Pavel; HARTLOVÁ, Helena. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-303-X.

HARVÁNEK, Jaromír. *Teorie práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 501 s. ISBN 978-80-7380-104-5.

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s. ISBN 978-80-7400-049-2.

HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-263-9.

HORZINKOVÁ Eva. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou: a předpisy související*. 3. Aktualizované vydání podle právního stavu účinného k 20. 2. 2016 a 1. 10. 2016. Praha: Leges, 2016, Komentátor. ISBN 978-80-7502-101-4.

JIČÍNSKÁ, Jitka. *Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy*. Hradec Králové, 2015. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Hradec Králové. Pedagogická fakulta. Katedra sociální patologie a sociologie. Dostupné také z www: <https://theses.cz/id/o9tgx4/>

LEWIS, David. *Tajná řeč těla*. Přeložil Jiří Rezek. Praha: Bondy, 2010. 255 s. ISBN 978-80-904471-7-2.

Narizení vlády č. 41/2014 ze dne 26. února 2014, o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2014, částka 17, s. 354.

NETÍK, Karel, Stanislav HÁJEK a Daria NETÍKOVÁ. *Psychologie v právu: úvod do forenzní psychologie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1997. 140 s. ISBN 80-7179-177-6.

NETPOTÁSH, Peter. *Zákon o priestupkoch: veľký komentár*. Bratislava: Eurokódex, 2016. ISBN 978-80-8155-061-4.

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni čj. 30 CA 394/99 z 8. 11/2001. SoJ. sv. 6, ročník 2001, s. 550, č. 901/2001.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 4. 2004 Weh proti Rakousku č. 38544/97; Rozsudek ESLP ze dne 3. 3. 2005 Rieg proti Rakousku č. 63207/00 in. HRDLIČKA, P., KNĚŽÍNEK, J., MLSNA, P. Přehled judikatury ve věcech silničního provozu, silniční dopravy a pozemních komunikacích. Praha: WOLTERS KLUWER ČR, a.s., 2009, s. 630

SPURNÝ, Joža. *Psychologie výslechu*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. 114 s. ISBN 80-7178-846-5.

Úmluva o ochraně lidských práv a svobod č. 209/1992 ze dne 15. května. 1992. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 41, s. 1074.

Ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaný Psychiatrickou nemocnicí Bohnice, a to na popud Krajského soudu v Plzni, ve věci čj: 7 To 269/2014 ze dne 28. 08.2014

VEDRAL, Josef. *Obecné principy organizace a činnosti veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Institut pro místní správy, 2006. ISBN 80-86976-06-8.

VEDRAL, Josef. *Správní řád*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2006. ISBN 80-7273-134-3.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění vyhlášky č. 65/2006 Sb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 125, s. 7280.

Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782-9827.

Zákon č. 361 ze dne 4. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570-4615.

Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810-826.

Zákon č. 297 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 105, s. 3746.

Zákon č. 209 ze dne 21. února 1991 Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících Evropský soud pro lidská práva. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 41, s. 1073-1087.

Zákon č. 40 ze dne 09. února 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 354.

Zákon 89/2012 ze dne 22. března 2012, občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33, s. 1026.

Zákon č. 204/2015 Sb., ze dne 23. července 2015, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, částka 83, s. 2397.

Zákon č. 379/2005 Sb. ze dne 1. října 2005, o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 133, s. 7093.

Zákon č. 150 ze dne 21. března 2002 soudní řád správní. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 61, s. 3306.

Zákon č. 274/2008, ze dne 17. července 2008, o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 4086.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Důvodová zpráva k návrhu novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ze dne 3. března 2011 [online]. 2011 [cit. 2017-3-28]. Dostupné z: <http://www.lepsipravo.cz/TopicForm.aspx?TopicId=26>

Iuridictum encyklopedie o právu [online]. 2016 [cit. 2016-11-12]. Přepřacováno, Dostupné z: <https://iuridictum.pecina.cz/w/P%C5%99%C3%ADslu%C5%A1nost>

Metodika měření alkoholu v dechu, pracovní postup č. 114-MP-C008-08 vydaný Českým metrologickým institutem Praha [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/NR/rdonlyres/6F99A93D-C324-4C85-8EAC01D66FC5F691/0/Dokumc116pdf.pdf>

Policie ČR. Statistika nehodovosti [online]. 2016 [cit. 2016-07-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx>. dne 24. 07.2016

Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. října 2004 Falk proti Nizozemí stížnost č. 66273/01[online]. 2017 [cit. 2017-1-21]. Dostupné z: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-67305>

Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 11. června 2006 Jalloh proti Německu stížnost č. 54810/00 [online]. 2006 [cit. 2017-1-22]. Dostupné z: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-76307>

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 107/2011 ze dne 12.4.2012 [online]. 2012 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2011&senat=9&cislo=107&pagesource=0

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 51/2007 - 228 ze dne 22.10.2008 [online]. 2008 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2007&senat=6&cislo=51&pagesource=0

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 125/2011 - 163 ze dne 11.1.2012 [online]. 2012 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2011&senat=1&cislo=125&pagesource=0

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 29/2011 - 51 ze dne 8.2.2012 [online]. 2012 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2011&senat=3&cislo=29&pagesource=0

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. prosince 2014 č. 3As 7/2014-21[online]. 2014 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2014&senat=3&cislo=7&pagesource=0

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008 – 45 [online]. 2008 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2008&senat=5&cislo=104&pagesource=0

Rozsudek NSS č.j. 6 As 50/2003-41, vydaný dne 22. listopadu 2004 [online]. 2008 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2003&senat=6&cislo=50&pagesource=0

Rozsudek NSS č.j. 10 As 251/2014 – 53, vydaný dne 13. srpna 2015 [online]. 2015 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaSimpleSearch&SimpleSearch=1&rjz_id=12&rok=2014&senat=10&cislo=251&pagesource=0

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. 6. 2007 O' Halloran a Francis v. Spojené království č. 15809/02 a 25624/02 in Aspi [databáze]. Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 2017-03-24].

Stanovisko Ústavního soudu ze dne 30. listopadu 2010 sp. zn. PL.ÚS-st 30/10 [online]. 2010 [cit. 2017-1-22]. Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=st-30-10_1

Těsнопisecká zpráva z 10. schůze Senátu Parlament České republiky ze dne 22. července 2011 [online]. 2011 [cit. 2017-3-28]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/htmlhled?action=doc&value=60987>

Usnesení NS, č.j. 3 Tdo 1232/2011, vydaný dne 19. 10. 2011 [online]. 2011 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7C205C2DF566B21EC1257A4E006920FF?openDocument&Highlight=0

Usnesení NS 7 Tdo 864/2011-19, vydaný dne 3. 8. 2011 [online]. 2011 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/98C25AB4D6FCC2B2C1257A4E0066F8AD?openDocument&Highlight=0,

Usnesení NS 11 Tdo 1491/2010, vydaný dne 31. 03. 2011 [online]. 2011 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9402BE315CE001E5C1257A4E0064B76A?openDocument&Highlight=0

Zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 04. března 2016 [online]. 2016 [cit. 2016-09-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přerušování běhu roční prekluzivní lhůty.....	20
Tabulka 2: Limitní hodnoty jiných návykových látek.....	56
Tabulka 3: Hladiny met/amfetaminu v séru při řízení motorového vozidla.....	57
Tabulka 4: Hladiny D9-THC v séru při řízení motorového vozidla.....	58
Tabulka 5: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky rok 2011.....	příloha
Tabulka 6: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky rok 2012.....	příloha
Tabulka 7: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky rok 2013.....	příloha
Tabulka 8: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky rok 2014.....	příloha
Tabulka 9: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky rok 2015.....	příloha

10 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu a JNL rok 2015.....	49
Graf 2: Vývoj počtu přestupků alkohol/JNL Královéhradecký kraj.....	71
Graf 3: MÚ Kostelec nad Orlicí, vymahatelnost postihů za přestupky	73
Graf 4: Městský úřad Kostelec nad Orlicí, vývoj počtu úhrady sankcí.....	74
Graf 5: Královéhradecký kraj, vývoj počtu úhrady sankcí.....	75
Graf 6: Vývoj počtu přestupků alkohol/JNL v Královéhradecké kraji.....	příloha
Graf 7: Vývoj přestupků spáchaných pod vlivem alkoholu Královéhradecký kraj.....	příloha
Graf 8: Vývoj přestupků spáchaných pod vlivem JNL Královéhradecký kraj	příloha
Graf 9: Vývoj počtu přestupků pod vlivem alkoholu na 1000 obyvatel.....	příloha
Graf 10: Vývoj počtu přestupků pod vlivem JNL na 1000 obyvatel.....	příloha

11 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A:** Kasuistika
- Příloha B:** Zahraniční právní úpravy objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla
- Příloha C:** Grafické znázornění vývoje počtu přestupků alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji
- Příloha D:** Tabulky – znázornění vývoje počtu přestupků alkoholu a jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji

KASUISTIKA

Kasuistika je zpracována se zaměřením na doložení poznatků a tvrzení uvedených v předchozích částech této práce na příkladu z praxe. Zdrojem údajů jsou spisové materiály případů ze správního řízení. V kasuistice nebudou uvedeny identifikační údaje osob.

- **Kasuistika spisové dokumentace před novelou zákona o silničním provozu**

Správnímu orgánu bylo policií zasláno oznámení o přestupku, kterého se dopustil řidič motorového vozidla značky Ford Escort. Řidič byl podezřelý ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 9. 10. 2011 v 09:34 hodin v ulici Masarykova v obci Týništi nad Orlicí zaparkoval vozidlo v rozporu s dopravní značkou V12c „Zákaz zastavení.“ Ve spisovém materiálu byla fotografická dokumentace předmětného dopravního značení a zaparkovaného vozidla. Správní orgán opatřil do spisového materiálu výpis z Centrálního registru vozidel dle registrační značky vozidla a zjistil osobu provozovatele vozidla. Dalším úkonem bylo vydání písemnosti „Předvolání k podání vysvětlení.“ Provozovatel vozidla se dostavil na městský úřad a v podání vysvětlení uvedl, že vozidlo v předmětnou dobu v zákazu nezaparkoval, osobu řidiče zná, ale její totožnost neuvede, neboť se jedná o osobu blízkou, které by hrozilo nebezpečí postihu za přestupek. Vzhledem k tomu se správnímu orgánu nepodařilo zjistit osobu řidiče, a proto byla věc přestupku odložena, neboť nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodnily zahájit řízení proti určité osobě. Řidiči ani provozovateli vozidla nebyla uložena sankce za porušení pravidel silničního provozu.

- **Kasuistika spisové dokumentace po novele zákona o silničním provozu**

Správnímu orgánu bylo policií zasáno oznámení o přestupku, jehož se dopustil řidič motorového vozidla značky Volkswagen Passat. Řidič vozidla byl podezřelý ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 9. 12. 2015 v 17:20 hodin na pozemní komunikaci ulice Okružní v Týništi nad Orlicí ponechal stát vozidlo v rozporu s dopravními předpisy na chodníku. K oznámení byla přiložena fotografická dokumentace dopravního značení a parkujícího vozidla.

Správní orgán lustrací v Centrálním registru vozidel dle registrační značky vozidla zjistil osobu provozovatele. Následně správní orgán zpracoval a zaslal výzvu provozovateli se sdělením, že jeho vozidlem došlo ke spáchání přestupku, a proto má uhradit částku 500,- Kč do 15 dnů ode dne doručení, anebo v této lhůtě oznámit osobu řidiče. Provozovatel vozidla uhradil určenou částku 500,- Kč, neoznámil osobu řidiče, proto správní orgán věc odložil. V tomto případě mohl být řidičem provozovatelem vozidla, ale mohla jim být i jiná osoba, a v tomto případě je na provozovateli, zda bude po osobě řidiče požadovat úhradu zaplacené částky.

ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY OBJEKTIVNÍ ODPOVĚDNOSTI PROVOZOVATELE VOZIDLA

Nizozemská úprava

Před Evropský soud pro lidská práva se v roce 2004 dostala nizozemská právní úprava modelu objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Evropský soud pro lidská práva řešil odpovědnost provozovatele vozidla ve věci Falk proti Nizozemí.¹⁴⁵

Ve věci Falk proti Nizozemí byla provozovateli vozidla, panu Falkovi, uložena pokuta za spáchání dopravního přestupku, jehož byl provozovatelem, ačkoliv v inkriminovaný čas řídila jeho vozidlo jiná osoba. Soud postupoval v dikci ustanovení článku 5 vnitrostátního zákona Nizozemska o dodržování dopravních předpisů, který obsahuje objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. Pan Falk s uloženou sankcí nesouhlasil a předmětná věc byla projednávána Nejvyšším soudem Nizozemska. Obhajoba pana Falka spočívala v argumentaci, že došlo k porušení čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Evropská úmluva“), která závazně stanovuje, že: *„Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.“*¹⁴⁶

Nejvyšší soud kasační stížnost pana Falka o přezkum rozhodnutí odmítl a závěrem stanovil, že rozhodnutí není v rozporu s článkem 5 příslušného zákona o dodržování dopravních předpisů a nedošlo k porušení Evropské úmluvy. S tímto závěrem pan Falk nesouhlasil, a proto se obrátil na Evropský soud pro lidská práva, který se případem dále zabýval. Pan Falk argumentoval, že došlo k porušení čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy. Argumentace státních orgánů Nizozemí byla založena na tezi, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla je nezbytná instituce zaměřená k tomu, aby dopravní přestupky méně závažného charakteru, které byly detekovány prostřednictvím automatizovaných technických zařízení, u kterých k bezprostřednímu zastavení vozidla nedochází,

¹⁴⁵ Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. října 2004 Falk proti Nizozemí

¹⁴⁶ Zákon č. 209 ze dne 21. února 1991 Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6

nezůstávaly nepotrestány. Státní orgány Nizozemí zároveň argumentovaly, že není obviněn provozovatel vozidla ze spáchání předmětného dopravního přestupku, pouze je z pozice vlastníka a provozovatele vozidla spoluodpovědným za zaplacení sankce s tím, že je v možnostech vlastníka vozidla, aby následně vymáhal sankci po faktickém řidiči v civilním řízení. Provozovateli vozidla není učiněn záznam do jakékoliv evidence trestů. V předmětném sporném řízení dospěl Evropský soud pro lidská práva k závěru, že presumpce nevinny zakotvená v čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy, rovněž jako povinnost státního orgánu nést důkazní břemeno, neplatí absolutně, neboť každý systém trestního práva obsahuje právní nebo skutkové presumpce, jenž nejsou Evropskou úmluvou zakázány, pokud se pohybují v přiměřených mezích. Evropský soud pro lidská práva akcentuje, aby jednotlivé státy v jednotlivých případech komparovaly závažnost právních statků, v předmětném případě důležitost presumpce objektivní odpovědnosti na straně jedné a právo na obhajobu na straně druhé tak, aby mezi objektivní odpovědností a právem na obhajobu byla zachována proporcionalita a vyváženost za zachování legitimního cíle. Evropský soud pro lidská práva jednoznačně konstatoval, že v daném případě spatřuje princip proporcionality mezi požadavkem, aby detekování méně závažných dopravních přestupků prostřednictvím automatizovaných systému vedoucích ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, nezůstávalo bez poškození a zakotveným principem v čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy, byl jednoznačně respektován. Evropský soud pro lidská práva tedy v předmětném sporu neshledal, že by princip objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za méně závažné dopravní delikty, implementované ve vnitrostátním předpisu, byl v rozporu s ustanovením čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy.¹⁴⁷

Český ústavní soud¹⁴⁸ a Evropský soud pro lidská práva nalézají zásadní rozdíl mezi právem obviněného nevypovídat a povinností obviněného pasivně strpět vyšetřování obviněného ze strany orgánů činných v trestním řízení. Zásahem do práva nevypovídat není pasivní zásah, a to vzhledem k tomu, že se po obviněném nevyžaduje aktivní spolupráce. S ohledem na hlediska důkazního charakteru pak nevypovídající obviněné nebo podezřelé osobě nemůže mlčení nijak ublížit. V rámci řešení dopravních přestupků

---

¹⁴⁷ JIČÍNSKÁ, Jitka. Sociální komunikace ve správním řízení na úseku dopravy. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2015, 54 s. Bakalářská práce.

¹⁴⁸ Stanovisko Ústavního soudu ze dne 30. listopadu 2010 sp. zn. PL.ÚS-st 30/10

Evropský soud pro lidská práva nastolil směr povinnosti aktivní spolupráce provozovatelů vozidel, přičemž považuje za nepodstatné, zda vlastník či provozovatel byl osobou řidiče či nikoli.¹⁴⁹

Právní úprava Rakouska

Legislativní úprava platná v Rakousku a Velké Británii je zcela odlišně koncipována proti legislativní úpravě v České republice a Nizozemsku. V těchto státech hrozí provozovateli vozidla sankce za neposkytnutí údajů o řidiči vozidla. Je záležitostí státu, aby legálně prokázal, že provozovatel ve svém oznámení neposkytl pravdivé informace. Provozovatel vozidla je pod hrozbou sankce donucen určitým způsobem doznat, že byl řidičem motorového vozidla, kterým byla porušena pravidla silničního provozu. Veřejný zájem na ztotožnění řidiče motorového vozidla je v Rakousku silnější než právo nebýt nucen vypovídat proti sobě nebo osobě blízké. V případě, že provozovatel vozidla neposkytne informace o řidiči, musí si být vědom, že i když nebude sankciován za dopravní přešůpek, hrozí mu sankce za neposkytnutí údajů o osobě řidiče. Rakouská právní úprava byla přezkoumána Evropským soudem pro lidská práva například v kauze Weh proti Rakousku. Vlastník vozidla, kterým byla překročena nejvyšší povolená rychlost, byl vyzván ke sdělení řidiče vozidla. Vlastník vozidla svoji povinnost nesplnil, proto mu byla uložena sankce pokuty. Vlastník vozidla se obrátil na Evropský soud pro lidská práva, přičemž jeho obhajoba spočívala v tvrzení, že bylo porušeno jeho právo mlčet a nepřispět k vlastnímu obvinění, které je zaručeno v čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvě o lidských právech.¹⁵⁰ Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že čl. 6 porušen nebyl, a uvedl, že stěžovatel byl pokutován výhradně za nesplnění povinnosti sdělit identifikaci řidiče. Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že stěžovatel nebyl nikdy obviněn pro přešůpek překročení nejvyšší povolené rychlosti. Vyžádání státního orgánu o podání informace nemělo vliv na jeho postavení, aby mohlo být považováno za obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy pro lidská práva.¹⁵¹

---

¹⁴⁹ Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 11. června 2006 Jalloh proti Německu

¹⁵⁰ Zákon č. 209 ze dne 21. února 1991 Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6

¹⁵¹ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 4. 2004 Weh proti Rakousku č. 38544/97; Rozsudek ESLP ze dne 3. 3. 2005 Rieg proti Rakousku č. 63207/00 in. HRDLIČKA, P., KNĚŽÍNEK, J., MLSNA, P. Přehled judikatury ve věcech silničního provozu, silniční dopravy a pozemních komunikacích. Praha: WOLTERS KLUWER ČR, a.s., 2009, s. 630

Právní úprava Velké Británie

Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla ve Velké Británii a Severním Irsku je upravena tak, že vlastník vozidla má povinnost poskytnout orgánům státní správy identifikační údaje řidiče vozidla. Odmítnutí sdělení totožnosti řidiče je dle tamější právní úpravy považováno za přestupek. Soulad právních norem s Evropskou úmluvou pro lidská práva byl posuzován v kauze O'Halloran proti Spojenému království, a to na základě stížnosti majitele vozidla. V této kauze se jednalo o překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, přičemž vlastník vozidla byl vyzván orgány policie ke sdělení totožnosti řidiče vozidla, který v předmětné době měl vozidlo řídit. Provozovatel vozidla byl rovněž poučen, že pokud neposkytne ve stanovené lhůtě údaje o řidiči, bude uznán odpovědným k úhradě pokuty ve výši jako v případě spáchání dopravního deliktu. Pan O'Halloran označil jako řidiče sám sebe. Následně byl uznán vinným ze spáchání přestupku, kdy jako řidič vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy. Důkazem v předmětné věci byly fotografie vozidla a přiznání pana O'Hallorana, které učinil na policii. Během projednávání deliktu však požádal o vyloučení jeho přiznání z důkazních materiálů. Pan O'Halloran policii uvedl, že hodlá využít svého práva nevypovídat a neposkytovat důkazy, které by jej mohly vystavit trestnímu stíhání. Stěžovatel byl následně uznán vinným ze spáchání deliktu neposkytnutí informací dle zákona o silniční bezpečnosti a byla mu uložena pokuta, povinnost uhradit náklady řízení a 3 trestné body. Následně se pan O'Halloran obrátil na Evropský soud pro lidská práva. Stěžovatel svoji obhajobu založil na namítnutí porušení práva na spravedlivý proces, který je zaručen v čl. 6 Evropské úmluvy pro lidská práva s tím, že neposkytnout důkazy proti sobě samému a právo nevypovídat je právem absolutním. Evropský soud pro lidská práva v rozsudku konstatoval, že doznání ke spáchání bylo vyžadováno na základě přímého donucení, přičemž dle Evropského soudu pro lidská práva riziko donucení na sebe berou dobrovolně všichni, kteří se rozhodnou vlastnit motorové vozidlo. Evropský soud pro lidská práva zdůraznil společenskou potřebu regulovat řízení vozidel a držení auta, neboť jeho používání, obdobně jako držení zbraní, může způsobit vážná zranění, zejména v případě dopravních nehod. V právním řádu Spojeného království je implementována povinnost informovat státní orgány o totožnosti řidiče v případě podezření z dopravního deliktu. Evropský soud pro lidská práva je toho názoru, že podstata práva nevypovídat a právo neposkytovat

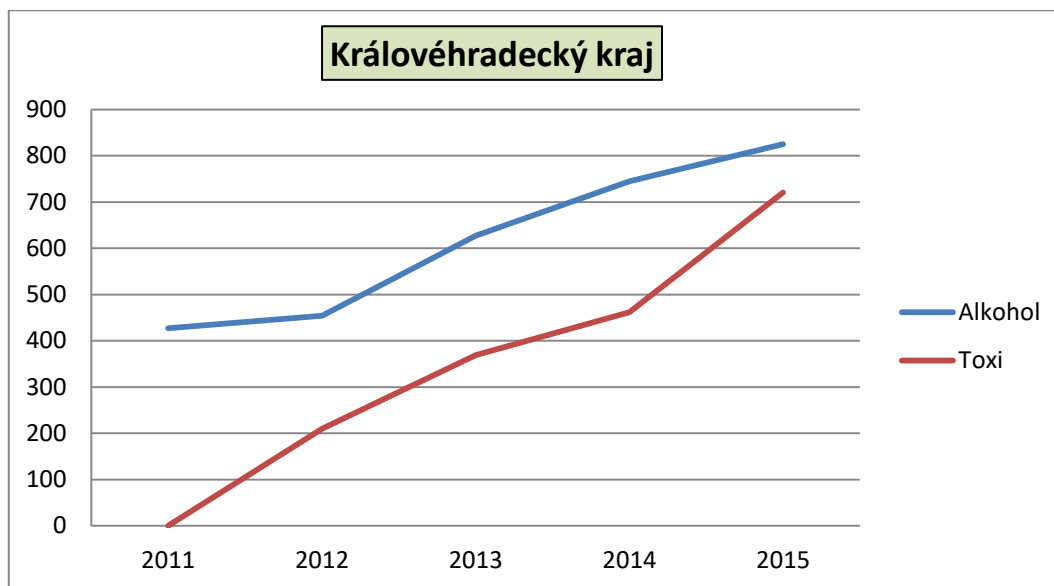

důkazy, které mohou osobu vystavit trestnímu stíhání, nebyla v daném případě porušena, a proto nemohlo dojít k porušení čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech.¹⁵²

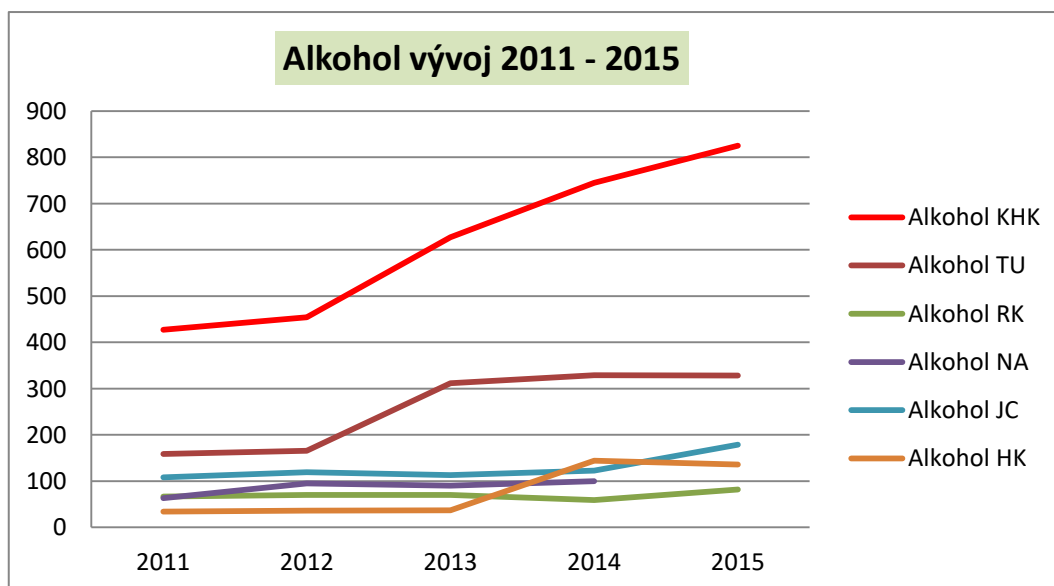
¹⁵² Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. 6. 2007 O' Halloran a Francis v. Spojené království č. 15809/02 a 25624/02 in Aspi [databáze]. Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 2017-03-24].

Graf 6: Vývoj počtu přestupků alkohol/jiné návykové látky v Královéhradeckém kraji

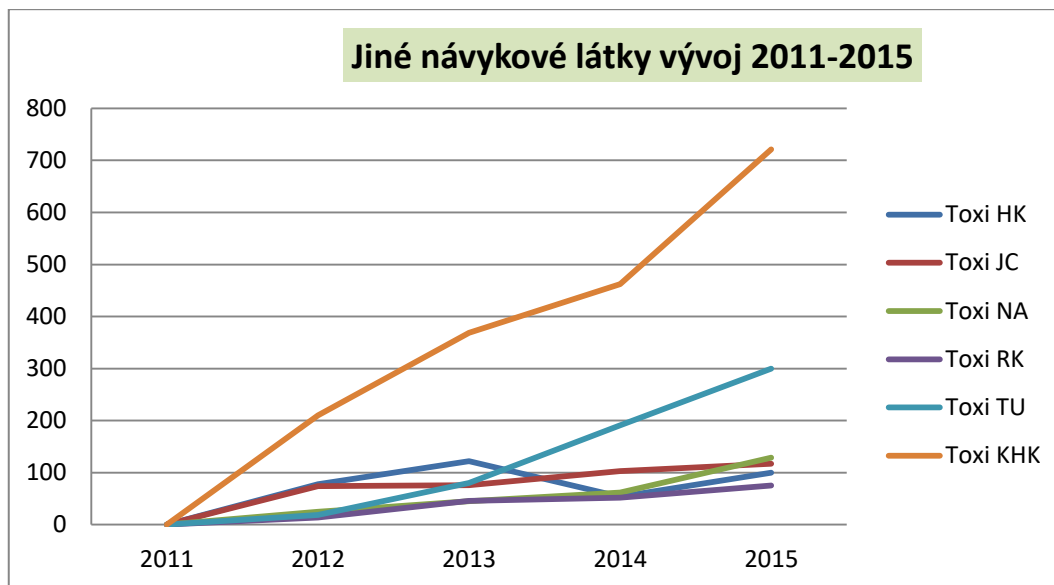
Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Graf 7: Vývoj počtu přestupků spáchaných pod vlivem alkoholu v Královéhradeckém kraji dle Územních odborů Policie ČR

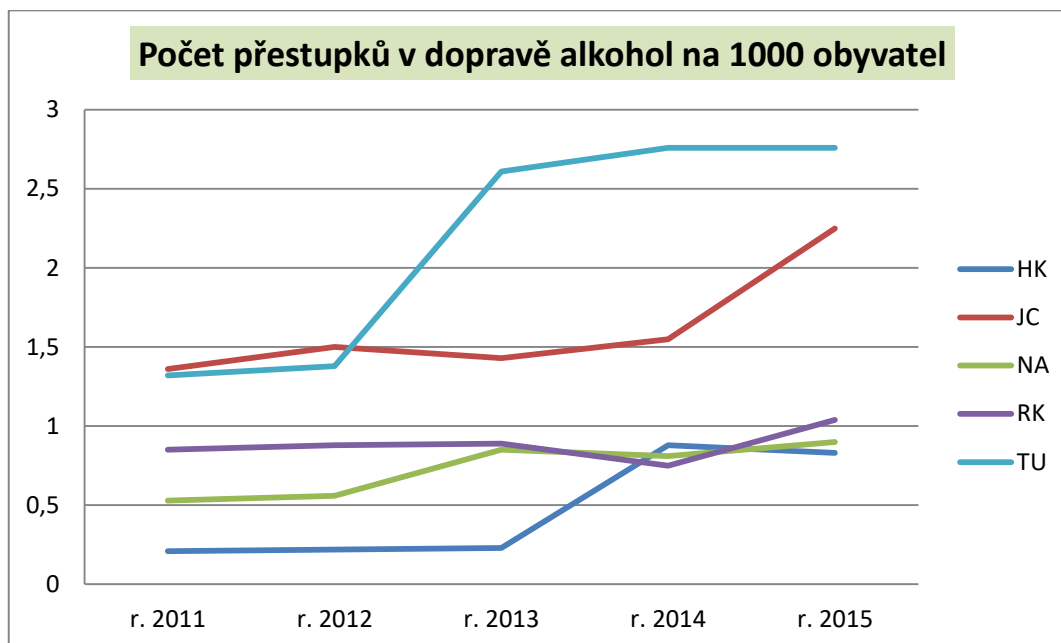
Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Graf 8: Vývoj počtu přestupků pod vlivem jiných návykových látek spáchaných v Královéhradeckém kraji dle Územních odborů Policie ČR

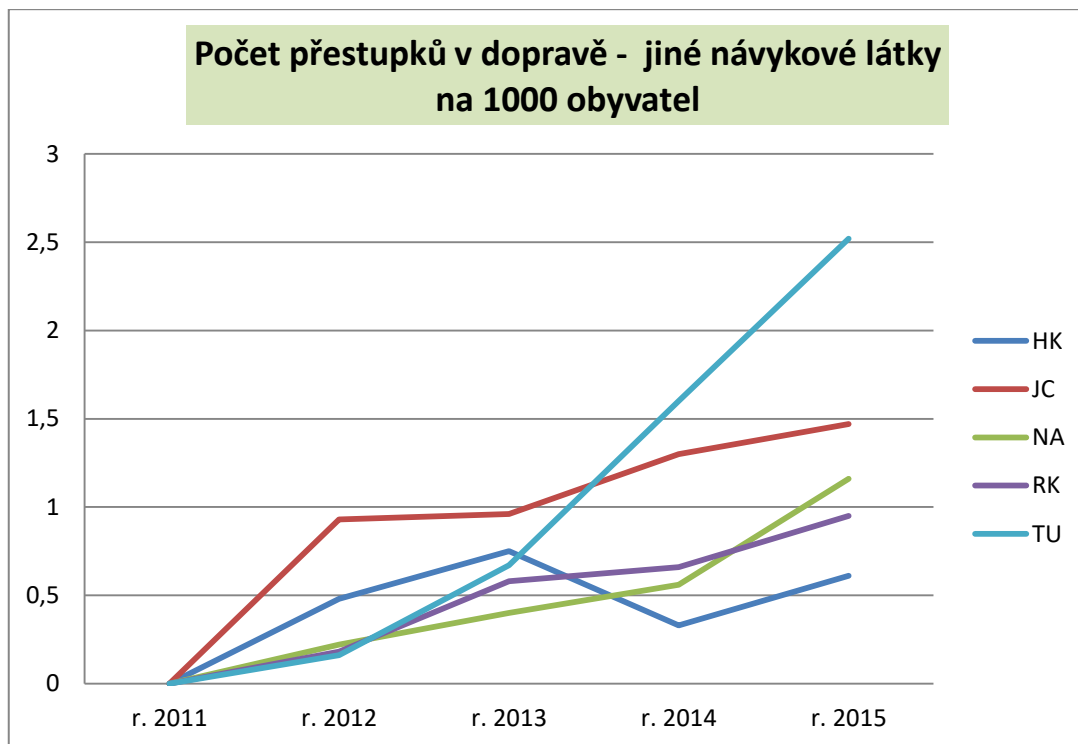
Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Graf 9: Vývoj počtu přestupků v dopravě spáchaných pod vlivem alkoholu v Královéhradeckém kraji s přepočtem na 1000 obyvatel

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Graf 10: Vývoj počtu přestupků v dopravě spáchaných pod vlivem jiných návykových látek v Královéhradeckém kraji s přepočtem na 1000 obyvatel

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)

Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

PŘÍLOHA D

Tabulka 5: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky na 1000 obyvatel rok 2011

	2011				
Okres	Počet obyvatel	Alkohol	Na 1 000 obyv.	Toxi	Na 1 000 obyv.
Hradec Králové	162820	34	0,21	0	0,00
Jičín	79686	108	1,36	0	0,00
Náchod	112206	59	0,53	0	0,00
Rychnov nad Kněžnou	79086	67	0,85	0	0,00
Trutnov	120058	159	1,32	0	0,00

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Tabulka 6: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky na 1000 obyvatel rok 2012

	2012				
Okres	Počet obyvatel	Alkohol	Na 1 000 obyv.	Toxi	Na 1 000 obyv.
Hradec Králové	162689	36	0,22	78	0,48
Jičín	79314	119	1,5	74	0,93
Náchod	111874	63	0,56	25	0,22
Rychnov nad Kněžnou	79169	70	0,88	14	0,18
Trutnov	119900	166	1,38	19	0,16

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Tabulka 7: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky na 1000 obyvatel rok 2013

Okres	2013				
	Počet obyvatel	Alkohol	Na 1 000 obyv.	Toxi	Na 1 000 obyv.
Hradec Králové	162651	37	0,23	122	0,75
Jičín	79168	113	1,43	76	0,96
Náchod	111595	95	0,85	45	0,40
Rychnov nad Kněžnou	78933	70	0,89	46	0,58
Trutnov	119562	312	2,61	80	0,67

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Tabulka 8: Počet přestupků v dopravě alkohol/jiné návykové látky na 1000 obyvatel rok 2014

Okres	2014				
	Počet obyvatel	Alkohol	Na 1 000 obyv.	Toxi	Na 1 000 obyv.
Hradec Králové	162808	144	0,88	54	0,33
Jičín	79375	123	1,55	103	1,30
Náchod	111130	90	0,81	62	0,56
Rychnov nad Kněžnou	78926	59	0,75	52	0,66
Trutnov	119351	329	2,76	191	1,60

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)
Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016

Tabulka 9: Počet dopravních přestupků alkohol/jiné návykové látky na 1 000 obyvatel rok 2015

Okres	2015				
	Počet obyvatel	Alkohol	Na 1 000 obyv.	Toxi	Na 1 000 obyv.
Hradec Králové	163159	136	0,83	100	0,61
Jičín	79490	179	2,25	117	1,47
Náchod	110869	100	0,9	129	1,16
Rychnov nad Kněžnou	78861	82	1,04	75	0,95
Trutnov	119042	328	2,76	300	2,52

Zdroj: Vlastní šetření autora (údaje k 20. 10. 2016)

Pozn.: Vlastní zpracování autora, 2016